Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

LỤC-TỈNH TÂN VĂN

QUINQUINA COUSIN

GIÁ BÁO

ĐỘNG-PHÁP

Một năm	12$00
Sáu tháng	6.50
Ba tháng	3.50
Bản lẻ mỗi số	0$05

NHỰT-BÁO xuất bản mỗi ngày, trừ ngày lễ và Chúa-nhựt

CHỦ-NHÂN: NGUYỄN-VĂN-CỦA ★

Nhà báo ở đường Lucien Mossard số 13 (gần trường-học Taberd). — SAIGON

CHỦ NHIỆM: LÂM-VĂN-NGỌ

Gởi dây thép đề: LUCTINH-SAIGON
Dây thép nói kêu: Số 203-Saigon

Mua báo phải trả bạc trước và gởi ngay cho ông NGUYỄN-VĂN-CỦA, Tổng lý.

Bài đăng báo thì gởi cho ông LÂM-VĂN-NGỌ, Chủ-nhiệm.

Lời rao thương mãi tính giá rẻ: Thay mặt cho tòa báo ở bên Pháp-Quốc Davignon, Bourdet & Cie 9, rue Tronchet — Paris (VIIIe)

THỜI ĐÀM

CHẾT SANG, CHẾT HÈN

Hồi 11 giờ trưa, tôi đương ngồi coi sách, thình lình nghe tiếng người ồn ào rần rỏ, xao xiếng nơi con đường Paul-Blanchy, tôi liền vội vàng đứng dậy ra ngoài cửa sổ, trên lầu dòm xuống coi chuyện chi, thì thấy xa xa một tốp người đông đảo khiêng nào vãn, nào bàn đưa, tiếng trống tiếng kèn nghe ra tnh-ỗi, chừng đó tôi mới biết đó là một đám táng long trọng vô cùng. Nào kẻ khiêng bàn đưa và vãn không biết sao kể cho xiết. Tốp đầu khiêng vừa khỏi thì có đánh nhạc Tàu, phía sau thì có một tốp xe kéo, kéo đầy là tràng hoa, còn có một tốp con nít tay cầm bình tương bằng giấy và khiêng một cái xe-hơi, một cái xe kéo của thợ mã làm. Lần hồi giờ người ta đi tới Dakao mà chưa được phân nửa khúc của đám táng nầy.

Kế tôi dòm ra phía sau thì nào là trống và kèn của Cha thời nghe rền tai, phía sau thì còn một tốp khiêng vãn và bàn đưa nữa; kế đó có đánh nhạc Tây. Gần đó có bọn học-sanh bận 2 sắc đồ: một tốp đầu thì mặc đồ đen, mà thêu khuy vàng, đội kết đi xe-kéo; còn tốp sau mặc âu-phục trắng đội kết và đánh nhạc Tàu, cũng đồng đi xe kéo.

Phía sau có một cái xe-hơi chưng dọn tốt xinh chở tinh là thầy chùa, kế đó có một cái xe-ngựa chưng cũng tốt để lư-hương, rồi mới đến cái xe đưa xác.

Lúc nầy tôi nhìn cái xe nhà-vàng nầy thật kỹ, chưng dọn sơn-thủy, màng trướng theo kiểu kim-thời, coi ra đẹp đẽ vô cùng. Xe nhà-vàng vừa qua thì ngoài sau có một tốp người Tàu đi đưa rất đông, tay cầm quạt, quạt lia, tui áo thì có gắn một cái bông và gắn một miếng vải trắng đề chữ. Sự đông đảo không thua gì một đám đi ầu bình tại đường Norodom trong mấy cuộc lễ lớn.

Tôi coi vừa mãn, thì trí tôi tưởng tượng đến đám tá-ơ long trọng đó luôn luôn, khiến cho tôi phải suy nghĩ, mà cảm xúc đến kẻ bần hàn. Thật đáng buồn biết mấy!

Trời sanh ra đặt để cũng người, mà người sao lúc sanh ra từ thợ ấu đến lúc trưởng thành, chỉ hưởng sự sung sướng luôn luôn, lên xe xuống ngựa, ăn mâm cao cỗ đầy, đến thác cũng động mồ với mả đa, mà lại thiên hạ đưa đón đông đảo vô cùng. Còn kẻ nghèo nhắc đến thêm tài phận biết bao! Lúc đau chẳng tiền uống thuốc, đến chết chẳng động cái hàng cho xinh, chỉ lấy mấy tấm vàng đóng lại, là rách nếm cũ nhét vào, chớ quần áo gấm đâu có mà đề; đào một cái hầm cái hố nho nhỏ, ba bốn người xúm lại khiêng để xuống, đắp đất lên, đó là đủ rồi, chẳng một người đưa đón, chẳng một tiếng trống tiếng kèn. Ôi! nghĩ lại mà thảm thương cho kẻ bần hàn đời rách.

Miếng vải nắm đất vùi lên đó là nợ trần của một kẻ bần hàn phủi sạch, đề bước xa chơi nơi chín suối; ba tấc đất lấp vùi, ngàn năm không ai cùng tế.

Lúc sống thì dầm sương chải gió, lăm lụng cả ngày nơi đồng bái, chỉ vui thú theo cây theo cỏ, theo trâu theo bò; ăn thì ăn mắm ăn muối, chịu suốt cả đời. Ôi thôi nhắc đến kẻ bần hàn chẳng sao tỏa đặng.

Lúc mà tôi viết bài nầy khiến tấm lòng tôi áo não vô cùng, xét lại mà phát buồn phát chán.

XUÂN-QUANG
Học-sanh Tân-định.

Nói về việc nước

Gần đây nhân dân ăn ở lo về việc nước, các nhà ngôn luận kêu rêu bày rẽo, các nhà chánh trị tìm phương cách mà giải quyết, còn các nhà thật nghiệp và kinh tế thì mong mỏi, trông coi vào hai nhà chánh trị và ngôn luận mau mau giải quyết cho việc nước được châu toàn. Nói tóm lại là việc nước bây giờ ai cũng phải lo; phải, nước là cả quan hệ đến nền mạng dân, bổ ích cho sức khỏe dân, lo là phải, lo là phải.

Số là trước kia các báo bà cáo rằng: Nước trong thành phố Saigon chảy từ 6 giờ sáng đến 4 giờ chiều mà thôi; bây giờ lại mới bà cáo bớt nước đi nữa, nghĩa là chỉ chảy có từ 6 giờ sáng đến 12 giờ trưa. Sự phải đề dặt nước như vậy, tôi cũng không hiểu vì lẽ gì mà đến thế, mới là máy hư, hai là nước ít, ba là thành-phố muốn cần kiệm đề ổ tiền công quỉ chăng; tôi không cần phải bàn đến sự ích lợi của nước đối với dân trong thành-thành là thế nào, vì điều đó thường ai cũng đu hiểu, song có một điều là tôi xin ai là người có quyền định việc nước nầy, hãy đề ý đến lời thiển ngôn của tôi sau đây:

Trước kia cho chảy mỗi ngày từ 6 giờ sáng đến 4 giờ chiều, nghĩa là chảy 10 giờ đồng hồ mỗi ngày, sau hãy bớt đi 4 giờ, chỉ còn chảy có 6 giờ thôi, mà lại cho chảy luôn từ 6 giờ sáng đến 12 giờ trưa, thành ra trọn cả buổi chiều không có nước, như vậy, phố xá mất mỹ, chật hẹp lấy đâu được chỗ mà để đồ chứa đựng, dành chịu khó từ buổi chi u, suốt đêm cho đến sáng bữa sau, mà buổi sáng nước chảy luôn 6 giờ có nhiều nhơn xài không hết, hoặc muốn xài hết, thì bao nhiêu công việc của buổi chiều sưa nay, phải thâu xếp mà làm cho trọn trong buổi sáng; khốn nỗi còn nhiều việc không thể thâu xếp được, như làm đồ tắm gội, vân vân.. Tôi nghĩ rằng, hiện thời cho chảy mỗi ngày là 6 giờ thì nên chia ra buổi sáng 3 giờ, buổi chiều 3 giờ; thì dụ: sáng chảy từ 6 giờ đến 9 giờ, nghỉ, chiều lại cho chảy từ hai giờ đến năm giờ, như vậy hai buổi đều có nước chảy, mà những đồ chứa đựng nước, còn có thể bao dung đủ cho những sự cần dùng, và các công việc trong nhà của dân châu-thành khỏi phải lộn xộn thâu xếp lại.

Làm thế ấy tưởng cũng là một cách điều đình việc nước không vuông vậy.

PHẠM-HẠ-HUYỀN
Transitaire
63, Rue Sabourain, Saigon.

Hỏi Đồng-bào!

Hãy tiện-lặng đi. Nên nghĩ tới việc tương-lai của quí đồng-bào của gia-quyến quí-vị và của nước nhà. Người nào mà không có tiền dư thì không làm gì đặng cả!

VIỆT NAM NGÂN-HÀNG

VỀ VIỆC YẾT KIẾN QUAN THỐNG-ĐỐC NAM-KỲ

Muốn cho mấy vị cần yết-kiến quan Thống-đốc Nam-kỳ khỏi mất công chờ đợi, nên ngài có cho hay rằng từ rày sắp tới phải có đơn xin trước mới yết-kiến ngài đặng.

Trong đơn xin yết-kiến phải chỉ cho rõ rằng hết sức mình muốn nói việc gì với quan Thống-đốc. Nạp đơn rồi thì sau mỗi người sẽ đăng một cái giấy mời, có chỉ cho biết ngày nào, giờ nào mình đến yết-kiến.

TIN KINH-DÔ

Công việc lập cửa biển Thuận-An

Về sự công tác lập cửa biển Thuận-An thì hiện nay mỗi ngày thợ thuyền làm rất nhiều, một sở Thuận-An thì chỉ lấp đá xuống biển, còn một sở Tư-Hiền thì đục đá và bắn đá mỗi ngày chở lên cửa Thuận-An đặng lấp biển.

Trong công tác hại sở ấy mỗi ngày thợ thuyền làm cũng được vài ngàn người, còn kể đi thương-mãi thì mỗi ngày cũng có bốn năm mươi. Hai nơi công sở ấy trước là một chốn hoan đồi mà nay thì đã hóa ra chốn cư tụ đông đảo lắm.

Nào là quán xá bán buôn may vá chẳng thiếu thứ gì; có lẽ sự công tác đến khi hoàn thành thì hai nơi cũng thành được hai làng xóm có vẻ phong hầm vậy.

∴

Mộ dân và buôn người

Một anh chàng kia trước ở Huế cũng là một tay bán buôn xoàng thôi, tụ có lập ra một cửa hàng song ít lâu lỗ lã rồi cũng đi ra Bắc-kỳ tìm phương sanh kế khác. Nay anh ta lại trở về Huế, có đem về hai cái xe 6-tô, chẳng biết lấy danh hiệu gì mà lại vẽ một con rồng vàng rất lớn ở bên xe. Suốt ngày chạy quanh thành phố do một người con gái cầm máy.

Nghe rằng anh nầy về Huế chuyên nầy thì tự xưng rằng đi mộ dân ra Bắc làm đồn điền, song kỳ thật thì đi hỏi thăm đó mà mua con gái chừng 15-17 tuổi rồi đem đi theo, chẳng hay đem đi bán gả ở xứ nào, mà lại tự-tiện làm những phương điện ấy, thế khó ngại thay.

Xứ nầy là một xứ có chánh thế lớn, mà nay có kẻ làm sự lộng lược như vậy mà chẳng có ai hay.

∴

Túm đặng một xâu

Ở Huế rất nhiều sòng cờ bạc, người bị cờ bạc mà hết cơ nghiệp cũng nhiều, vậy mà lâu nay mới thấy sở Cảnh-sát tìm được một xâu hơn mười người đánh bạc ở một sòng bài bạc kia tại đường Đông-Khánh.

Sòng bạc nầy nghe rằng bày ra đã lâu rồi nhưng trong nhà chủ chứa bạc ấy đùng cách phòng giữ rất khắn khéo, lại thường mỗi khi đánh bạc thì có bày tiệc rượu và xướng ca, nếu có ai vào bắt thì bọn cờ bạc lại chơi cuộc trụy hoan đặng tránh khỏi lội đồ bắc.

Vậy đêm hôm 12 Avril, đã có một thầy Đội Cảnh-sát lẫn vào sòng ấy nên mới bắt được tất cả mười người đàn ông và đàn bà.

Bọn nầy đã lãng vào nhà phạt để trị tội.

Sự cờ bạc ở xứ nầy là một nghề làm giàu rất chóng của những bọn thường quen làm thói hút máu người, bọn ấy có nhiều lắm, song có bọn bây nghề ấy mà được tự do, ở ngay một bên bờ sông B. H. giữa thành-phố, mà trong nhà thường ngày có ba bốn mươi người vào ra cờ bạc tự do mà không ai biết đến; có lẽ sở Cảnh-sát còn quên sót nhà ấy đi chăng.

∴

Mùa lúa tháng ba

Mùa lúa tháng ba ở các miền trung bạn hạt Thừa Thiên (Huế) nay đã khỏi sự gặc hái. Mùa năm nay thâu hoạch xem cũng khá, còn miền hạ bạn thì chừng đến đầu hạ tuần mới gặc.

Còn như các thứ hoa-lợi khác như khoai, sắn, bắp, đậu, thì thâu hoạch được nhiều; ấy cũng khá gần mừng thay!

BÙI-THANH-VÂN

TÀU QUA NHỰT, NHỰT LẠI TÀU

NƯỚC NHỰT-BỔN

(Tiếp theo)

Cách một con đường đi bên tay mặt, có một cái cửa lớn quá, ba từng lầu. Phía trong, có một cái chùa mới cất Gỗ cẩ, lợp ngói xám; mỗi miếng ngói nặng đến 10 ki-lô. Chùa dài 50 thước, ngang 40 thước, cao 15 thước. Chính giữa chùa, có một cái bàn thờ mà thôi, và vài cái bàn ngồi để trước bàn thờ. Còn bao nhiêu cái rầm bị đèn trống. Cả cái chùa cây gỗ tron tru, không chạm trổ, không sơn thếp chút nào. Bề gia gỗ tùng tự nhiên. Cây cối ngoài vườn cao ngỏ trật ít, nữ trong rừng, thanh vắng lắm.

Cũng phía Tây, mà ở trong thành phố, cách chừng 3000 thước kể từ chỗ nhà tôi ở, lại có chỗ mũ chôn 47 người anh-hùng. Số là xưa kia, mấy người nầy đi đánh giặc trả thù cho Quân-sư đặng rồi. Họ mới đâm ruột họ chết chỏ không chịu đề cho giặc nó giết. Ở gần cửa, người đến thăm mũ, ghé lại nơi một cái nhà nhỏ đặng mua ít cây hương rồi đem đặt trong rải lư-hương kê bên nhà đó. Phải đi ngang qua một cái biển cang nhỏ, là chỗ thờ xin rửa thay hayy người tụ-vận rồi mới chôn. Vô trong đất mũ, thì nó thấy một vạt đất nhỏ lắm, có mấy tấm bia nhỏ bằng đá xanh chôn khít rịt với nhau. Sự tích 47 cái mũ nầy các nước Cơu-hầu đều rõ cả. Vậy những người đến thăm đều cầm thương lắm. Quan Đô-thống Maréchal Joffre cũng có đem lòng thương mà đến thăm nữa.

Ở dưới chưa một cái nhà nhỏ, có cái nhà để đành những súng, gươm, nả, mũ, áo, quần đồ đeo chơi của mấy người tự-ái đó. Ai vô coi phải trả đôi, ba giác bạc.

Kế gần đó, nơi giữa một đám đất, có cái chùa cũ lắm gần là Sengakuji. Đứng ngoài coi, cảm không vô trong đặng, cửa đóng bốn bên.

Ở nơi các con đường trong phố Kinh-đô Tokio, những cây cột và dây thép, dây thép nói, dây đèn điện chẳng biết bao nhiêu mà kể cho xiết, giống như lại phố Yokohama. Nếu có chế khen về sự nầy, thì hai nơi bằng nhau. Thừng thẳng rồi sẽ sửa theo cách cho đẹp lắm lắm. Bây giờ, cái xóm cũ đang sắp đặt lại cho tốt. Chắc trong ít năm sẽ giống như Paris được.

Người Nhựt-bổn, bất kỳ, ông Quan hay là dân, đều ăn nói giọng nhỏ-nhẹ dịu-dàng, cười chúm-chím, một cách dễ thương. Hay chịu lòng người ta.

Còn mấy chú linh Bố-lích ở theo phép bên nước Pha-lan-Sa. Vì như, ai đi ngoài đường mà hỏi việc chi, thì linh trả lời cho toàn vẹn rồi mới đề cho người ta đi. Tôi hỏi một việc bằng tiếng Pha-la-Sa. Chú không hiểu đặng. Chú chạy đi kêu một người lại làm Thông-ngôn. Hai bên hiểu nhau cả rồi mới lui chưn. Nhiều nơi khác họ cũng hết lòng giúp tôi cách ấy.

Một anh Nhựt-bổn nhà quê trồng bông-cúc (thì dụ mình nói mình anh cây ruộng) mà đường cho mình nhắm coi cái diện mạo, đầu trọc, con mắt mỏ hi-hi, mũi dẹp, áo rộng tay, không có nút, quốc cao 10 phân, thì coi ra chẳng phải là người có cái chi lỗi ra là lanh lợi. Mình thì không biết. Chợt người thạo coi tướng (physiologiste) thấy lập tức hô lên có một cái đo tốt vô song đi!

Trong việc làm ăn nghề chi đều có đàn-bà cả. Trừ nơi mấy cái hàng-ngủ, hàng cơm không có.

Không thấy ăn mày. Ấy là một việc bất chước bên Tây, rất-m không cho kẻ cực khổ ra đường Đăng khen lắm.

Xe auto nào mà sơn đen, chạm, thếp vàng, là thuộc về sở xe đám ma.

Có đôi ba rái kinh chạy quanh-quẹo trong phố, rồi lại chẩy ra biển, nơi vắng vẻ lắm, nên không có tàu, xe-lửa và nút-non chi.

Từ đây đi qua Kobé, đi xe lửa 300 ki-lô-mét, hết 13 giờ. Thiệt thấy người Nhựt-bổn làm nghề nghiệp thì rõ ràng chẳng phải là người ham bọn mà thôi, hễ họ rồi, lại còn biến hóa cho hơn ông thầy! Một đoàn xe dài chừng 230 thước, một xe máy, một xe thang, mười xe bộ-hành và hàng-hóa, mỗi cái dài chừng 20 thước. Trên xe, bất kỳ cái chi cũng theo đó nay, tốt quá. Người nào đi xe bên Tây rồi, thì mới đám khen xe bên Nhựt-bổn đặng. Chỗ ngồi, dựa, lót nhung thứ tốt. Đồ ngủ mền, gối, đều sạch sẽ lắm. Chính giữa đàng đi có để ống nhổ bằng đồng. Bột-ban-Phiếu (Naphtaline) có trộn dầu gió rắc cùng trong xe đặng cho thơm và trừ khí độc; trong vài giờ đồng hồ rồi quét đi. Có phát giây-ha cho bộ-hành đi, mà không ỉ y tiền thêm. Buồng rửa mặt và đại-tiểu tiện có nơi hai đầu mỗi cái xe. Mỗi cái không lâu rồi, thì quăng vào gỗ, nghĩa là một người đi rửa mặt lần nào thì đều dùng không mới cả.

Còn đi xe bên nước Pha-lan-Sa thì không có ống nhổ, Bột-ban-Phiếu, giây-ha và không thay liên-lạc như vậy.

Mấy người làm việc trên xe đều còn nhỏ tuổi và lẹ-làng. Nơi xe ăn cơm đọn dẹp vên khéo.

(Còn tiếp).

Muốn bán

Một bộ ghế salon theo kiểu Louis XV, bao gồm thếp vàng, còn tốt đẹp lắm.

Qui vị nào muốn mua xin do nơi Bổn-quán mà thương nghị.

Hai quyển sách mới

Tại nhà in UNION ở đường Lucien Mossard số 13, có để bán hai quyển sách rất có giá-trị của ông Luật-Khoa Tấn-sĩ Trần-văn-Liêu soạn bằng Pháp-văn.

1 — Luật Hương-hỏa về luật Việt-Nam.

2 — Luật-lệ sự hiếu-thảo do luật Gia-Long và đời Lê.

Giá mỗi quyển: 2 $ 00

SỐ TƯƠNG-TẾ ĐÌNH LẠI

Số Tương-Tế (Loterie de la Mutualité) định ngày 21 Avril 1929 thì xổ, nhưng hôm nay có tin cho hay rằng đình lại bữa 20 Mai 1929 mới xổ.

Thế thì ai chưa mua lại sẽ còn được dịp mà mua.

ĐIỂN-TÍN

ĐẠI-PHÁP

Phi thoàn

Một cái phi-thoàn về cuộc thương-mãi, quan phi công Denoulin ngồi hoa-tiêu, đã bay từ Paris xuống Marseille, (có chỗ hai người bộ hành). trong ba giờ rưỡi đồng hồ, nghĩa là bay bực trung mỗi giờ được 204 cây số.

∴

Ông Poincaré đi an nghỉ

Ông Poincaré đi an nghỉ tại Sampigny.

∴

Tin-tức phi-công Bailly

Quan phi công Bailly và Hainensi đã tới tại Badgad hôm chiều thứ tư, tại Alep hôm thứ năm và tại Belgade hôm sớm mai thứ sáu; rồi đó nhị vị phi-công vừa soạn bay trở về liền. Hôm thứ bảy, thiên-hạ nơi thành Bourget đợi nhị vị phi-công về.

BELGIQUE

Xe-lửa đụng

Bruxelles. — *Xe lửa, chạy mau, từ Paris qua Bruxelles, có đụng một cái xe-lửa chở hàng hóa. Mười người bộ hành bị chết, mười lăm người bị bịnh.*

∴

ĐỨC-PHÁP

Học-sanh Autriche ghé Kinh đô Huế. — *Học sanh của nước Autri che tên là Salfeld và Kruspel, đi du học bên Cực-đông, có ghé tại Kinh-đô.*

∴

THƯƠNG-HẢI

Tơ lụa xuất cảng

Nơi thương-khẩu Thượng-hải, tơ-lụa xuất-cảng, trong tuần rồi được:

913 bao chở qua	*Phương-tây,*	
65 bao —	*Phương-đông và xứ Afrique (xứ Mọi),*	
và 1.310 bao —	*Thế-giới-mới,*	
Hết thảy là 2 288 bao.		

Feuilleton n° 9.5 — Du 25 Avril 1929

TIỀN CĂN BÁO HẬU

CUỐN THỨ NĂM

XVII

(Tiếp theo)

Thầy rỏ vậy rồi, ông hiểu ý, song chẳng nói ra, thì mà chẳng hiểu sao, ông không dằn, để cho lỏ tiếng : Là khi thấy vậy rồi, ông vùng la : « A hà! La vừa dứt, ông sực nhớ mà hàm thinh : hàm thinh mà đôi mắt cũng ngó chừng, ngó rồi liếc theo chỗ ông Noạt-Ché trợn mắt ngó, là ngó ngày bà Vinh-Pho còn đang than khóc. Khóc rồi lại nói : « Năm sao vậy mà nằm : để tôi đem con tôi vô giường nằm cho êm-ái ! » Nói rồi bà kêu con Pi-a-Ni, lại dờ Hoa-lân-Tin với bà mà khiến vào phòng nội. Ông A-vi-Nhi không cản, cứ việc để khiến đi ; vì ông nghi đem Hoa-lân-Tin vào phòng, ai nấy đi theo hết, ông mới có thể hầu riêng cụ Noạt-Ché mà nói chuyện ; song ông có lời cấm, là không ai động cho Hoa-lân-Tin uống giông gì tất cả.

Khiến Hoa-lân-Tin xuống phòng. Lúc bấy giờ Hoa-lân-Tin đã có hơi tỉnh ; song mình yếu như cua lột, nên chưa để gì day-trở nói-năn ; tuy vậy mà khi người xum khiên năng đi, năng biết, nên gương mặt-mất ngó ông Noạt-Ché dường muốn tỏ tình không chịu. Khiến năng ra, thầy-thuốc A-vi-Nhi theo sau, đưa toa bảo quan Biện-lý Vinh-Pho chính mình kêu xe đi bổ thuốc, không động sai ai tất cả. Ông lại dặn : « Ngài đưa toa này cho bào tế sư, rồi ngài đường coi cho thầy bào chế. Bào-chế xong, tay ngài cầm về ; về phòng ngài cầm mà đợi tôi, không động giao cho tay nào tất cả. Vinh Pho đi rồi, ông lại cầu-dặn a-hườn coi sóc Hoa-lân-Tin lại nữa, là không ai động cho Hoa-lân-Tin uống một món gì. Dặn kỹ rồi ông bước ra trở lên phòng cụ Noạt-Ché, vào rồi khoá chặc cửa lại và ngó coi chắc chung quanh không ai, không sợ tai vách mạch rừng, ông mới bước lại ngồi kề một bên cụ Noạt-Ché kiếm lời lân hỏi :

« Thưa cụ, chẳng hay cụ có biết đều chi về vụ biến xảy hại Hoa-lân-Tin là lịnh điệc-nữ đó chăng ?

Cụ Noạt-Ché ra dấu, đáp : Biết :

A-vi Nhi. — Xin lỗi cụ mựa chấp ; vì việc gấp, thì giờ quả hẹp không thể ngồi nói chuyện chó lâu-lắc động ; vậy để tôi hỏi cụ đáp từ cáu có khi tiện hơn. — Cụ Noạt-Ché ở. Ông A-vi-Nhi mới hỏi : « Có khi ngài biết trước sẽ có biến xảy hại mạng Hoa-lân-Tin đây chớ ?

Cụ Noạt-Ché. — Ừ

A-vi-Nhi ngồi lâm thinh giây phút rồi xích lại gần cụ Noạt-Ché mà tiếp rằng : « Vì vụ bến rất trọng, phải lấy trước mà xét sau mới động. Vậy tôi có hỏi cụ đều chi đong dài, xin cụ mựa chấp. Lúc Ba-Voi chết, cụ có nghe có thấy và có biết chớ ?

Noạt-Ché. — Ừ.

A-vi-Nhi. — Cụ biết tại sao mà Ba-Voi chết hay không ?

Noạt-Ché. — Biết.

A-vi-Nhi. — Có phải Ba Voi mắc nghịt-chứng mà bỏ mình không ?

Nghe hỏi bị nghiệt chứng, cụ Noạt-Ché không đáp lại mà cười.

A-vi-Nhi hiểu ý bèn tiếp. — Nếu cụ không chịu cho là nghiệt-chứng, thì chắc cụ có ý hỏ nghi Ba Voi bị thuốc-độc mà chết chăng ?

Noạt-Ché. — Phải đó !

A-vi-Nhi. — Cụ có tưởng rằng kẻ nhẫn tâm tra độc được đó quyết thuốc Ba Voi chăng ?

Noạt-Ché. — Không.

A-vi-Nhi. — Thế thì kẻ nhẫn tâm tra độc được quyết thuốc ai mà rủi chợ Ba Voi uống lầm phải chăng ? Rồi hôm nay đây, cũng là kẻ nhẫn tâm ấy thuốc Hoa-lân-Tin phải chăng ?

Noạt-Ché. — Phải ! Phải như vậy đó chớ còn gì mà kể.

Ông A-vi-Nhi vẫn nói và châm-chí ngó mặt cụ Noạt-Ché mà xem khi-sắc và dọ xem tình ý cụ Noạt-Ché coi ra sao. Thấy cụ Noạt-Ché nghe hỏi vẫy mà sắc mặt không đổi, lại có hơi xem làm thường lắm khinh, cho lời đoán của mình là sai, rồi lại đáp : « Không! Chuyện gì mà chết ! » A-vi-Nhi lấy làm lạ tiếp hỏi : « Nếu không chết, thì cụ còn có chỗ trông mong cứu tử lịnh điệc-nữ nữa chi ?

Noạt-Ché. — Phải.

A-vi-Nhi. — Cụ trông mong nỗi gì ? Tại sao cụ còn trông mong ?

Cụ Noạt-Ché ra dấu cho biết mình hiểu mà trả lời không đặng. A-vi-Nhi mới sực nhớ, rồi nói một mình : « À ; Quên hả ! » — Nói rồi lại tiếp : Phải ngài trông mong kẻ nhẫn tâm sát hại ấy ngã lòng chăng ?

Cụ Noạt-Ché. — Không.

(Mai tiếp)

Vụ ong nút nhụy lạ đời

Tòa Đại-hình Saigon nhóm xử kỳ nầy, hôm rồi có đem ra xử một vụ cường-dâm rất lạ đời, thưởng ai nghe cũng phải lấy làm chướng và buồn cười.

Tích đêm 13 rạng mặt 14 Octobre 1928 thiếu Cao-thị-Minh ở tại đường Armand Rousseau Cholon, vì thường lệ mỗi đêm phải đi ra cho đặng bán-buôn chi đó. Nên đêm ấy cũng đi, để đứa con gái trọng hơn hết là 8 tuổi, tên Trần-thị-Mười ở nhà ngủ với hai đứa em gái của nó. Trong nhà ấy lại có hai vợ chồng của tên Nguyễn-văn-Tấn, 18 tuổi, làm thợ bạc, ở đậu nữa.

Hai vợ chồng của tên Tấn thì nằm ngủ vấn ngoài, còn ba đứa nhỏ con của Thị-Minh thì nằm ngủ giường trong. Đêm khuya lặng-lẽ nhưn tờ. Bỗng chốc, chẳng rõ tên Tấn ngoài nầy nằm nghĩ làm sao, bèn lên vợ dậy rồi lần mò nhẹ gót bước vào giường, dẹp hai đứa gái nhỏ nằm dan ra một bên, đoạn chàng ta mới ghé mình nằm xuống đựa bên Thị-Mười là đứa 8 tuổi đó.

Nằm mót chập coi bộ khoái, dây diền gượt bóa mình, chàng ta bèn choàn tay qua ôm hun, rồng thì gát. Thế mà Thị-Mười mãn mê ngủ có biết gì. Thấy vậy chàng Tấn bèn sẻ-sẻ lấy tay nở dây lưng rồi cởi cái quần... của Thị-Mười. Nghiệt quá! Đến thế mà nó cũng chưa hay. Cởi rồi, chàng Tấn lại ôm hun nữa, vuốt ve nựng-nịu nữa. Bỗng nghe trong mình nhẹ-nhàn quá, chẳng khác nào uống vào một than thuốc bổ. Bị vậy mà chàng ta lại càng làm lộng tới nữa, ban đầu còn nựng so-sẩy, sau lần mò xuống tới cái đóa hoa xuân vừa hé nở. Tới đây chàng ta lại càng quần-quíu lên bên ngồng lại để chiêm-nghiệm sự tình. Nữa mười bước xông đạ! vào mà nửa lại ngập-ngừng lo sợ. Tình thế không xong, chàng ta mới nằm yên, song nằm yên mà cái tay động lia động lịa, nào nựng rào vọi, nào móc nào khêu... Bết thình lình, con nhỏ đau quá, vùng la lên. Thiệt con nhỏ ngủ mê làm sao! Đến nông-nỗi nầy mới biết.

Nghe con nhỏ la lên, chàng Tấn hoảng hồn, bèn lật-đật nhảy thót xuống, chạy ra vấn ngoài nằm ôm vợ mà ngủ, giả đò mình vô sự. Bấy giờ Thị-Mười dậy, nhìn lại quần bận trong mình đâu mất, mà máu ở đâu lại chảy dầm-dề, vầy cả mình cả chiếu. Lại đau quá. Nó lại càng thất thanh hơn nữa, vì nảy-thơ chưa rõ biết sự gì, nên có khóc lên. Ngay lúc ấy nhờ có người ở gần nghe chạy qua hỏi nó. Thị Mười mới kể hết đầu đuôi đoạn lập tức chạy ra chỗ kêu Thị-Minh về, truy ra thì nghề có ai khác là hơn là chàng Tấn chơi lếu. Lập tức đi trình quan bắt Tấn và cũng lập tức đem Thị-Mười vào nhà thương cho quan lương-y khám nghiệm. Nhưng theo tờ khai của quan lương-y thì thật con nhỏ ấy chưa bị phải ai vào đàng tội-lỗi, nghĩa là âm dương chưa trung hội, chẳng qua là chỉ bị Tấn đưa tay mà khêu móc nựng vọi cho ra cớ đổi đó thôi. Tuy thế mặc dầu, chàng Tấn cũng phải bị tội cường-dâm, nên vừa rồi tòa đem ra xử. Hôm xử, bà dân hỏi Tấn thì Tấn chối, nói không có làm gì hết ; sau chàng ta khai rằng có mà chỉ nựng niệu chơi thôi, nhân vì thấy con nhỏ nựng-nịu lấy thương quá, nên quên, nựng lỡ nắm tay, chớ thật không có lòng nào muốn.

Nghe xong, Tòa bèn lên án Tấn 7 năm cấm-cố.

Nhớ đọc trinh-thám tiểu-thuyết « Thiện ác đáo đầu » nơi trương thứ ba. Hay lắm Hay lắm!

JEUDI 2 MAI

ĐỒNG-BÀO NÊN ĐỂ Ý VÀO

NGÀY 2 MAI, SẼ CÓ TIN MỚI

Tại sao lâu nay trong Thành-phố, cũng là khắp cả LỤC-TỈNH, khắp cả ba Kỳ, đều thấy dán những Cáo-Bạch có vẻ ba người Bồn-bà và đánh một một dấu hỏi ?

Ấy là tin báo trước rằng đến ngày 2 Mai tới đây thì PHỤ-NỮ-TÂN-VĂN ra đời.

PHỤ-NỮ-TÂN-VĂN là tuần-báo, ra mỗi ngày thứ Năm, bài chọn lựa kỹ, in đẹp, giấy tốt, giá rẻ, như các Tạp-chí ở bên Tây.

PHỤ-NỮ-TÂN-VĂN là của một bọn Nữ-lưu đồng-chí lập ra làm cơ-quan cho đồng-bả, để bàn những vấn-đề giáo-dục, chức-nghiệp, phận-sự là lợi-quyền của Phụ-nữ, mục-đích là mưu sự tiến-hóa Nữ-lưu Nam-Việt, và giữ gìn quốc-túy, phát-dương quốc-hồn.

PHỤ-NỮ-TÂN-VĂN sẽ làm phổ-thông cho cả bên Nam bên Nữ, người nhỏ người lớn, ai đọc cũng có ích, ai coi cũng vừa lòng, cả bàn bạc hết thảy mọi vấn-đề có quan-hệ đến Chánh-trị và Xã-hội.

PHỤ-NỮ-TÂN-VĂN cũng như các báo khác, chỉ vì lo đến cuộc hưng vong suy thạnh của nước nhà và nòi giống mà lập ra, chớ không có phe nào đảng nào, cũng không cầu danh cầu lợi chi nết.

QUỐC DÂN ta! ai là Phụ-nữ Việt-Nam, ai là người yêu nước, nên xem báo PHỤ NỮ TÂN-VĂN.

QUỐC DÂN ta! ai là người biết lo cho Nữ-giới nước nhà, nên đọc PHỤ NỮ TÂN VĂN.

GIÁ BÁO PHỤ-NỮ TÂN-VĂN

Một năm	6$00
6 tháng	3 00
3 tháng	1 50

Thơ từ, tiền bạc xin gởi cho M. Nguyễn-đức-Nhuận, Tổng-lý Phụ-nữ Tân-văn 42, Rue Catinat Saigon.

CÙNG ÔNG NGUYỄN-VĂN-XỨNG, LÀNG GIAI-XUÂN (CẦN-THƠ)

Thưa ông,

Tôi có đọc báo L. T. 1. V. thấy ông có để lời cầu thuốc (ho ra máu), vậy tôi xin thưa cho ông rõ.

Tôi sẵn thuốc ở lại nhà tôi : để phòng cầu cho ba bình nghề, nếu ông có muốn chăng bình ấy hết xin ông vui lòng đời gót đến nhà tôi, cơm ăn thuốc uống, trong 24 giờ bình mạnh rồi về, không cần tiền bạc chi rào. Xin ông chớ hỏ quá! Tiền đáp xin nhắc luôn cho ông bà ở Lục-châu hay rằng, ai có xin thuốc chi thuộc về tôi cho, tự hận đừng gửi thơ xin toa, vì tôi có cho, nhiều người ấy cũ việc làm lấy tiền cũng như ông C... ở Giadinh, ông H. S Kim-biên, còn nhiều ông khác nữa, không thể kể cho hết, nên tôi có lời thế trống, tự hậu không cho ai toa hết, ai xin thuốc cứ việc đến nhà tôi cho không, vì tôi không phải là thầy thuốc mà bán thuốc, chỉ là một người nghèo, mà có làm phương hay, để cứu giúp người, chớ không cần tiền bạc chi rào.

TRẦN-VĂN-TRINH
nhà ở làng Tân-qui-Đông (Sadec).

Đổi chỗ ở

Chủ hãng Đại-Ích, 383, 385, đường Thủy-Binh Cholon, rao cho qui khách hay rằng đến ngày mồng một tháng năm Langsa hãng sẽ dời hàng lại đại lộ Tổng-đốc-Phương số hai mươi chín, xin qui khách lưu ý.

Chủ nhơn cần khải.

XIN CHỈ GIÙM LÀM NGHĨA

Cách vài tháng nay, vợ tôi chàng may đau lấy bịnh ho, bàn đầu ho khác-khắc, nay ho nhiều mà nhứt là ban đêm, khạc ra đàm chớ không có máu, chiều mỗi lần lại nóng mình như lửa, đến sáng thì điu, đại tiện, tiểu tiện bốn lần. Cả uống thuốc bắc, tiền hết lại còn, nay lại muốn sưng hai chơn.

Cùi xin qui-ông qui-bà có phương thuốc chỉ, hay là biết thầy nào điều-trị giải làm ơn chỉ giùm cho ấy nguyện ngậm vành kết cỏ.

Muốn trả lời cho tôi biết xin đăng nơi báo Lục-Tỉnh-Tân-Văn hoặc gởi ngay cho tôi cũng được.

Nay kính.

MAI-VĂN-LƯU
Instituteur à l'Ecole de Binh-hòa (Long-xuyên)

PHẤN CON CHƯƠNG ĐỖ BÀI BAO CÁI GÀI MÀU ĐỎ MÀU ... SANTAL MIDY (Sắn-tan Mi-đy)

Thuốc nầy hiệu rất mầu nhiệm, bán đã có bình kinh lâu, mới có ý ... Cholon, và đang thử Cagelin và không ... Giá ...

Bán nơi Đại-lý Đông-Pháp, Đường Ông Lãnh, Cholon.

Có bán tại :

Đại dược phòng A. SOLIRENE, Saigon Tân-Đại Đại-Pháp-Vệ dược phòng Saigon, Pháp-Á dược phòng G. CHANH, Cholon

Tàu đi các nước

TÀU CHẠY VỀ

Chiếc Azay-le-Rideau *ở Pháp sẽ đến lối 27 Avril.*
Chiếc Sphinx *ở Pháp sẽ đến lối 30 Avril.*
Chiếc Dupleix *ở Pháp sẽ đến lối 8 Mai.*
Chiec Pythéas *ở Tonkin sẽ đến lối 25 Avril.*
Chiếc Claude Chappe *ở Tonkin sẽ đến lối 26 Avril.*
Chiếc Jamalque *ở Tonkin sẽ đến lối 29 Avril.*
Chiếc Chenonceaux *ở Trung-quốc sẽ đến lối 26 Avril.*
Chiec Roume *ở Singapore sẽ đến bữa 1er Mai.*
Chiec Porthos *ở Trung-quốc và Nhựt-bổn sẽ đến lối 11 Mai.*

TÀU CHẠY ĐI

Chiếc Chenonceaux *sẽ chạy Pháp lối 29 Avril.*
Chiếc Pythéas *sẽ chạy Pháp lối 29 Avril.*
Chiếc Dalny *sẽ chạy Pháp lối 27 Avril.*
Chiếc Jamalque *sẽ chạy Pháp lối 4 Mai.*
Chiếc Azay-le-Rideau *sẽ chạy Tonkin lối 29 Avril.*
Chiếc Claude Chappe *sẽ chạy Tonkin lối 2 Mai.*
Chiếc Roume *sẽ chạy Singapore lối 5 Mai.*
Chiec Sphinx *sẽ chạy Trung-quốc và Nhựt-bổn lối 3 Mai.*

Bệnh đến sồng sộc

Bệnh đi nhanh lắm, nếu ta chủ nãi, không chịu coi sóc đến thân thể thì khác nào như ta đi đón bịnh về. Thực vậy bịnh hơn là tích những bịnh nhỏ, những chứng khó chịu tầm thường. Nếu lúc ấy dùng ngay thứ thuốc ai nấy đã biết tiếng như thuốc Pilules Pink, thì tránh khỏi được các bịnh nặng.

Làm sao cho máu thay đổi luôn và bao giờ cũng sung túc, bổ cho tinh thần, làm cho tiêu-hóa được dồi dào, bổ cho toàn thể, đó là các đức tính của thuốc Pilules Pink, ai đã dùng qua cũng phải phục.

Cô Charlotte Blanchard ở Marmande có viết thư rằng : « Tôi viết thư nầy để thưa với ngài hiểu rằng tôi dùng Pilules Pink thực là được công-hiệu. Đã lâu nay tôi nhức đầu và đau đa đây và càng ngày, càng yếu đi đến nỗi không làm gì được nữa. Tôi chỉ nống Pilules Pink mà các chứng bịnh tiêu tan hết, nay lại khỏe mạnh nhiều thường. »

Pilules Pink là thuốc thần hiệu để chữa bịnh suy huyết, xanh xao, suy nhược (bao người) thiếu lực, đau đa đây, nhức đầu, kinh nguyệt thất thường, các bịnh của trẻ con đang nhom, đàn bà đang tuổi và hết kinh. Bán ở khắp các hiệu thuốc.

Muốn bán đất

Bản hai sở ruộng được 1.100 ha. Hoi sở đất nầy ở theo hai bên mé kính ngang nhau. Mỗi bên mất tiền hai ngàn thước. Có chín cái kinh ngang đủ.

trong ruộng trồ ra sông. Kinh bờ bao Đất nầu thành điền gần 30 năm. Cũng có cây máy, cây trâu một ít năm rồi.

Đất tại kinh Quan-Lộ (tục kêu kinh Phó-Đường) đường lâu chạy Cantho-Camau thuận tiện lắm. Nước lại ngọt, ngồi bảy mươi 7 ngàn thước tới ruộng.

Qui vị nào muốn mua xin tới coi và đất thương nghị.

Muốn mua nhiều ít cũng đặng. Mua một sở cũng hai sở hay là mua nhiều hơn, năm bảy trăm mẫu nữa cũng có, đất nầy đều liên tiếp với nhau.

Ai muốn mua, tính xong giá cả, trả bạc mất. trả phân nữa cũng đặng, còn bao nhiêu một hai năm trả tính lời 1 phân.

Nhà tôi ở lại đất nầy, nếu tính xong muốn cần dùng nhà lầm, nhà lầu, nhà trệt, năm cái đều cất bằng ngói gạch hết, hay là trâu, bò, máy cày đều có đủ.

Nguyễn long-VI
Phang-Hiệp CANTHO.

Bệnh Giang-mai HIỆN CHỮA BẰNG THUỐC VIÊN COMPRIMÉS DE GIBERT

Là thuốc kết quả mỹ mãn, chữa tuyệt nọc bệnh giang-mai. Bán đã 3 thuốc trên 214 MƯƠI HAI NĂM DANH TIẾNG

Muốn được thuốc thực hiệu thì phải nhớ kỹ chữ hiệu chữ ký của J. GIBERT, bào-chế dược chánh hạng 19, Rue d'Aubagne, MARSEILLE

Saigon có bán tại : Pharmacie Normale L. SARREAU

HỎI MUA CHỖ NÀO CŨNG CÓ RƯỢU "DUBONNET"

Etablissements Charrière, Dufourg et Garriguenc
AGENT

合 Ba-Hiệp 行

Galvanoplastie - Lunetterie
186, rue des Marins—CHOLỌN

Bổn-hiệu mới lập ở đường Marins, số 186 Cholon có rước thợ ở bên Mỹ-Quốc qua đặng tạo chế các món đồ xi vàng, xi bạc, xi đồng, xi nickel vân vân..... và có bán các món đồ xi bạc như là : đèn để bàn viết, chén bác về cuộc dải tiệc, bình bông, khuôn hình, đồ vật, để làm kỷ niệm, và nhiều món đồ vật dụng trong nhà, rất tốt và rất tinh xảo.

Bổn-hiệu cũng có người thiện nghề coi con mắt và có máy bền Mỹ-quốc để mài kiến vệ-sanh cho hiệp nhãn. Như là kiến cận thị, viễn thị, kiên mắt. Vì con mắt là đều cần nhưt của con người, nếu không coi kỹ lưỡng thì phải sự hại về sau.

VỀ VIỆC TÀI CHÁNH

Ngày 25 Avril 1929.

GIÁ BẠC

	25-4	24-4
Nhà-nước	12F.05	12F.10
Ngân-hàng Đông-pháp	12 05	12 05
Banque Franco Chinoise	12 05	12 05
Banque de Saigon	12 05	12 05
Indoc. Fse. et C.	12 05	12 05
Hong-kong Shanghai	12 10	12 10
Chartered Bank	12 05	12 05

MỄ CỐC

Giá cho đến nhà-máy Cholon bao lấy hoán giá tiền 100 kilos

	Par piaul de 60 k.	Par 100 k.
Vinhlong	43.22	6$21
Gocông	4.38	6 44
Bai-xau	4 27	6 28
Baclieu	4 30	6.32
Gạo trắng thường	4.20	6.18
Gạo trắng	4.25	6 25
Nam-vang	3.81	5 60
Sa-đa		

Hãy thử rồi sẽ biết

Thuở giờ có người chưa có địp đến mua hột-xoàn nơi tiệm ông Hội đồng François Sự, 68, Bd. Bonard, hãy đến mua thử, chớ nghe lời mấy người họ cũng bán, họ biết ông François Sự bán rẻ nên kiếm chuyện đồn là mất, cho qui vị sợ mà không đến để mua của họ.

Tôi đến tiệm ông Hội-đồng mua được bớt giá nhiều và rẻ lắm, hột tin rõng; nên để lời khen kẻo đồng thời đi đâu mua mất và không đáng tin cậy.

TRẦN-VĂN-VIỀN
Điền-chủ ở Baclieu

Cám ơn ông Trần-văn-Viền đã lời quá đáng, tôi nguyện theo lời ông mà thì thố với đồng bào và xin đúng thơ ông làm lời giới thiệu.

François Sự

P. S. — Còn cây cà chắc lắm gạch bể và sắt v. v. bán hạ re lắm cũng hỏi ông François Sự, 68, Bd. Bonnard.

BỆNH GIANG MAI
ĐIỀU TRỊ MỘT CÁCH CẦN - THẬN — ÊM-ÁI — KÍN-ĐÁO
rất rỏ theo, đã khỏi ai xa cũng tiền, bằng
THUỐC-BÁNH HIỆU GIBERT
(COMPRIMÉS de GIBERT)
Thuốc được 606 phát tiếm phát tiêu-hết.
Đã được có thân-hiệu luôn từ 12 năm nay
Rất nhiều giả mà thuốc chẳng thực là hay.
Muốn được thuốc chính hiệu, xin nhận rõ tên và chữ ký của người chế thuốc :
J. GIBERT, Pharmacien-Spécialiste de 1re Classe
19, Rue d'Aubagne, MARSEILLE
Bán tại Saigon : L. SARREAU, Pharm. Normale

VẠN-HOÀ

N° 88, Rue de Gocông -:- CHOLON

KÍNH CÁO

Hiệu **VẠN-HOÀ** *nhuộm vải đen nhứt hạng tốt ở tại chợ* **CHOLON.**

Vải đề nhãn « Con cá Kim-Ngư xanh » thì đã có tiếng trong Lục-Tỉnh hơn ba mươi năm nay ai cũng đều rõ biết.

Vải nhuộm đen từng chẳng hề khi nào trổ, phai màu, mà lại chắc, chẳng hề bỏ như các thứ vải nơi tiệm khác.

Bổn-hiệu có chế ra tám thứ vải đen đều đề

nhãn hiệu: **VẠN-HOÀ, VẠN-XUÂN-LONG, NHƠN-HÒA** *và* **HIỆP MẬU**

Bởi bổn-hiệu nhuộm tốt, nên cũng có kẻ gian nhơn dùng dịp mà làm theo thức kiểu của bổn-hiệu đặng mà thủ lợi ra cho chư quí khách mua lầm, trường hề vải của bổn-hiệu. Vì vậy bổn-hiệu xin chỉ rõ cho chư quí khách có mua vải của bổn hiệu thì phải nhìn cho kỹ cái hiệu vải, cái hình chữ nhơn của bổn-hiệu, thì mới khỏi lầm kẻ gian trá.

Mấy hiệu vải của Bổn-hiệu đều có câu chứng tại tòa thương-mãi Saigon là:

1° — 3 con cá Kim-Ngư xanh.
2° — 2 con cá Kim-Ngư 2 màu.
3° — 1 con cá Kim-Ngư xanh.
4° — Vạn-Hoà con gà trống.
5° — Vạn-xuân-Long cánh-tiên.
6° — Vạn-Hoà chiến-tàu.
7° — Vạn-xuân Long bươm bướm.
8° — Hiệp-Mậu con ngựa đua.

VẠN-HÒA Kính khải.

Telephone: 702.

NHƠN-THIÊN-ĐƯỜNG DƯỢC PHÒNG

Tìm cái Rue Đại-Tân N° 145 Canton. — Chỗ trử bán Rue de Canton N° 47 Cholon

Bộm ngành Rue de Praire N° 96 Pnom-Penh

NHƠN-THIÊN HUYẾT-TRUNG-BỬU

Thứ thuốc nầy đã có thầy thuốc thí nghiệm rồi bảo không có sự độc địa chi trong thuốc cả.

Trăm nước thạnh suy cũng bởi tại nơi dân mạnh hay là yếu, do nơi khí huyết mà ra, cho nên phải hiểu rằng khí huyết làm cho cường trong nước nó bền chặt gốc lại thêm là giống rất mạnh mẽ, vì nay đương lúc chiến tranh nên ta phải gắp ma lo xét cho hết sức cho nên chậm trễ phải lo sửng bổn khí huyết cho lắm, mới đặng trong thế-gíới đã mở mang, muốn việc cũng phải lấy sự chắc là gốc. Vậy thì có thứ thuốc Huyết-Trung-Bửu là thiệt rất bổ huyết của con tâm nó thêm sức mạnh trong thân thể. Cũng vì bởi tìm kiếm hết sức mới đặng thuốc nầy.

Người ốm yếu da mặt như giấy thì biết cái phần huyết đã hư rồi vậy uống lưu-thuốc Huyết-Trung-Bửu bảy bữa thì da thịt trở nên đỏ sắc mặt tốt tươi khi chưa uống thuốc nầy thì lấy kim chích trên đầu ngón tay ra máu tỉ nhiều trên miếng giấy xem cho kỹ sắc máu thì nó rất đỏ khi uống thuốc đặng 7 ngày cũng làm như trước chỉ máu nhiều trên giấy thấu sắc máu trở nên đỏ ửng đang được lâu thì mập hơn khi chưa uống thuốc, cân khi mình chưa uống hãy đi cân thử cho biết lấy khi đang thuốc đặng 7 ngày thì cân nặng thêm nhiều cân, còn khi chưa uống hãy cân vật chi nặng trên một gần giờ lấn thử coi sức mạnh đường nào, đến khi uống thuốc nầy đặng 7 ngày lại làm y như trước hãy cân hễ vật gì nặng lên như khi trước biết nặng, vậy thì phải biết thuốc Huyết-Trung-Bửu nầy làm cho mình mạnh mẽ là bao nhiêu.

Còn như người máu huyết không đặng đầy đủ mà muốn nói chuyện nếu uống thuốc nầy phần khi đầy đủ có hai hoặc nói đến 3, 4 giờ không nhàm mà rất vui vẻ vậy thì phải biết thuốc Huyết-Trung-Bửu rất hay và quí bánh đường nào.

Còn người huyết hư bạc da không được nhơn đậm đường thì mệt, uống thuốc nầy rồi chẳng mệt thêm vật chay đến một dám đường không biết mệt.

Còn thêm thứ thường vất hay như hàm đàm đọc thái quá thì tạn thận đã làm mang thì thận nguyên lạnh, uống thuốc Huyết-Trung-Bửu sau bảy bữa thì thấm tính thận lại và làm hết tính khi bỗng nóng mà ra, hễ phải huyết hàm thì tạn thận phải bám nên uống thuốc bổ huyết ấy là nóng bổ tạn thận vậy thì thấy những chứng bịnh nơi trên đó đều phải biết sức hay đường nào.

Lại còn thí nghiệm người nữ ít nữa không tới uống thuốc nầy sau bảy ngày thì người nữ có sửa hơn 3 phần hai trước có tốt, còn người đờn-bà đường giáp tháng khi bầm, khi đợt, khi trời, khi nóng, làm đau bụng hoặc ra nhọc làm bằng không dứt, uống luôn một tháng thì huyết gần trở nên đỏ tươi và đặng ngày không đau bụng còn những bịnh mỗi tháng chẳng hề trời sự những đều nói đó đều làm chứng rõ thuốc Huyết-Trung-Bửu thêm phần huyết tốt bền là đường nào.

Thường khi con nít nó mới sinh thì ngoài thiên đã bẩm thì sanh nhiều bịnh khó, hoặc đến năm tuổi nó chưa biết đi đứng rõ biết bình đặng là lại khí huyết chưa đã hoặc bịnh cam tích cũng bởi đó mà ra, như con nít từ ba tuổi đến năm tuổi nó đã ăn rồi phải cho uống thuốc Huyết-Trung-Bửu 7 muỗn cà-phê mỗi ngày 3 lần, phe với nước lạnh thì trở nên mạnh mẽ mạng cũng nó chẳng hề có bịnh chi bách nhơn hết còn nhỏ mau đến đã đến già nó không hay đau đớn.

Một người đờn-bà đường bình đang hoặc khi trời khi nóng làm đau bụng uống thuốc nầy đường kinh trở nên tốt lại và đặn thai, còn những người đờn-bà có thai, uống thường tới khi sanh đã mau mắng và sớc có mạnh, lại ngày sau đàn con lớn cũng ít bịnh vì đã có bổ đường khí huyết trước thì cái sức con người đờn-bà trở nên tốt cho con nít bẩm ấy nhiều nó phải mạnh mẽ, còn người đờn-bà huyết khí hư thì sanh rầu buồn lo lắng nằm ngồi không yên, lại sau bắc hàng lớn, làm đau bụng và nhức mỏi cả mình mà uống đặng thuốc Huyết-Trung-Bửu thì huyết tốt lại, sang bắc chẳng hàng lớn, khắc khoản trong mình đã nói trên cũng tiêu trừ đặng hết.

Còn người tuổi trẻ ngồi tiền thiên và ngồi nhơn thiên suy hàm nam mức đàm đọc khí huyết hao hàm sanh ra da mặt vàng hay xây xẩm tối tăm đau lưng đau gối cay chơn yếu đuối phải lấy tạo sanh nó tạn thận suy hàm và lưng cái ốc làm ra lỗ tai lãng bàng thì phải uống thuốc nầy được mọt tháng thì mặt mày trở nên tươi tốt và lần lần nó có sức mạnh và các chứng bịnh đã nói trên đó đều đặng tiêu hết.

Một người học hành kỉ phải bị lo lắng quá độ thì tâm huyết phải hao hàm nên mặt như giấy trắng, nhơn đặng dùng thuốc nầy thì tâm huyết trở nên mạnh mẽ, và khí huyết đầy đủ lại và nó mang lành vẻ, con người rất nên sắc đẹp.

Một người già cả khí huyết suy hàm tinh thần yếu đuối hãy dùng thuốc nầy thì tự nhiên trở mạnh mẽ rất đàm lại, có sức mạnh đã thêm tốt đặng, thường ngày thêm sức giả trở nên trẻ.

Cách dùng: *Người lớn mỗi ngày uống 3 lần trước khi ăn cơm nửa giờ, hoặc ăn rồi mỗi lần 1 muỗn cà-phê, nếu khuấy nước lạnh ấm ấm mà uống.*

Giá mỗi ve nhỏ . . . . 1$20 | Giá mỗi ve lớn . . . . 2$00

NHƠN-THIÊN-ĐƯỜNG v-ni VI-TỂ-SANH, hành cáo.

Bánh Bông lang trái Nho, có Beurre, có Vanille thiệt ngon. Năm cắt (0$50) một chục.

Xin mua tại hãng Bánh Quốc-Nữ số 98 đường La Grandière. Ở xa muốn nhiều gởi colis postal cũng được.

TRINH-THÁM TIỂU-THUYẾT

THIỆN ÁC ĐÁO ĐẦU

Tác giả: TRẦN-QUANG-TƯỜNG (Vinhlong)

(Tiếp theo)

— Dạ theo cái trí ngu của em, em tính cho cái thơ nầy chẳng phải của Phi-Long mà lại là của một người nào có lòng đoái tưởng đến thầy trò mình nên mới cho mình hay cái sự hại. Chớ thầy nghĩ coi, nếu cái thơ nầy là của bọn Phi-Long thì nó cần gì phải dọa làm chi cho mệt; cứ coi theo cái cách mà cái thơ nầy vô đây với mấy tên thì cũng đủ biết kẻ nào bắn mấy tên nầy chẳng phải là bắn dỏ. Như vậy nếu nó muốn giết thầy thì nó lại cho thầy một mũi vô ngực thì còn gì. Anh-Tuấn ngẫu Touk nói trúng lý thì gật đầu mà khen phải và hỏi Touk: « Bây giờ em tính thế nào? »

— Dạ tính thế cuốn gói mà về Namvian thì xong, chớ nếu ở đây ắc là phải « ngóp » (1).

— Giỏi đỡ hà! em nói sao mà không biết hồ thẹn với lương tâm vậy. Đã làm người đứng trong vô-trụ thì phải làm sao cho có ích cho quốc gia, cho xã-hội mới được. Chớ có lẽ đâu thấy cho vinh hoa phú quí thì làm, mà nơi nào nghe có sự hại thì lánh, ở như vậy sao gọi là người. Sống thác là tại số trời ở định, dầu ở nhà nằm ngủ, tới số thì cũng không tránh khỏi lưới trời, huống chi mình đã lãnh phần trách-nhậm tiêu trừ bọn Phi-Long đặng cho xã-hội được yên-ổn, thì dầu cho mình có bị rủi-ro chết vì tay bọn đó thì cũng được tiếng ngợi khen là người hết lòng với nước với nhà.

Touk nghe Anh-Tuấn giản như thế gẩy đầu và hỏi: « Vậy cho theo thầy, thầy tính lẽ nào? »

— Phải ở tại đây, mà trừ khử cho hết bọn Phi-Long rồi mới được vậy. Từ rày sắp tới mình khỏi lo sự bọn Phi-Long ám sát.

— Sao vậy thầy?

— Vì đã có người biết bọn Phi-Long muốn làm hại mình mà người đó lại cho mình hay, thì tức nhiên nếu có việc chi mà quan-hệ đến mình thì thế nào người nghĩa hiệp H. L. kia cũng sẽ cho mình hay mà giữ mình. Vậy thì em hãy an lòng chớ sợ, và em có nghe bữa bảo mộ cuộc thi bắn chăng?

— Dạ đâu lối hết tháng nầy.

— Bữa đó nếu em có muốn đi coi thì phải sửa hình dồi dạng mới được, vì thầy có nghe trong bọn Phi-Long có Tám-Hồ là một tay rất đứng đắng về nghề bắn, chẳng nên cho ra biết mặt thầy trò mình mà khó.

Lật bậy đã đến ngày quan Khâm-sứ mở cuộc thi bắn. Trước cửa dinh ngài là cờ tam-sắc phất phơ, coi ra rất nguy-nga tráng-lệ lắm.

Kẻ đi xem rần rần rộ rộ rất là náo-nhiệt, các viên-quan chức-sắc đều tề tựu đông đủ. Cuộc thi bắn năm nay có hai thứ: Thi bắn súng và bắn vàn súng là. Giải thưởng cuộc thi bắn là 100 $ và một cái xe máy dầu; còn giải thưởng bắn vàn thì được một con au-tô năm bằng đồng và một cái đồng-hồ để bàn (2). Nghe đồ thưởng rất quí nên cả sóc Cao-miên kéo đi đầy đường nói năng lăng liếu. Cuộc bắn vàn khởi trước. Trên ngọn một cây cao có treo bốn đồng-xu, nếu ai bắn trúng lỗ đồng-xu luôn bốn mũi thì được lãnh thưởng. Bạ bốn cậu Cao-miên giành ra bắn, nhưng có cậu thì trúng được một đồng là may, có cậu lại bắn trật ráo; cậu nầy bắn rồi tới cậu khác nhưng chẳng có cậu nào bắn trúng được hai mũi, Taiên-hạ còn đang xâm-xì vì chưa thấy ai đã tài mà đoạt giải thưởng đó có một tên Cao-miên bộ tướng mạnh dạn. Đầu hớt ma-nin, trong đám đông bước ra cầm súng lấy lắp tên vào mà bắn. Trong năm mũi tên của cậu ta bắn thì đều trúng lỗ bốn đồng-xu. Tiếng vỗ tay như pháo nổ, lớp thì bọn Cao-miên thấy người của mình bắn trúng thì lại là lối om-sòm. Quan Khâm-sứ vừa muốn phát phần thưởng thì nghe tiếng la: « Roum-Tich khoan lãnh thưởng, hãy để con sự-tử lại cho chết teo. » Ai nấy đóm lại thì thấy nàng Phi-Phụng đi trước, hai Cheo theo sau cầm một cây văn súng-lá thật to. Tiếng la hồi nầy đó là tiếng của hai Cheo. Touk vừa thấy Phi-Phụng ra bắn thì kêu Anh-Tuấn mà chỉ và nói: « Ủy thầy, cô Phi-Phụng cũng ra tranh với thằng Roum-Tich Roum-Téo vì đó nữa chớ! » Anh-Tuấn gật đầu. Trong lúc đó nàng Phi-Phụng đã cầm văn súng-lá và đã lắp tên vào rồi nên ngó lên khán-đài mà nói với các viên quan: « Thưa qui ngài, bắn tên vô mấy lỗ đồng xu đã chưa chi gọi rằng hay, tôi xin bắn dính mũi tên nầy vào lái mấy mũi tên kia ». Nói rồi nàng Phi-Phụng liền dương văn lên mà bắn, bốn mũi tên của nàng bắn đều ghim sau lái của mấy mũi tên của Roum-Tich, làm cho cậu ta cũng phải đứng đó mà ngô sửng vì thuở giờ nội sóc cậu ở thì chỉ có một mình cậu ta là tay giỏi nhứt. Hôm nay thấy tài của nàng Phi-Phụng thì hết hồn. Ấy rồi rằng: « cao nhơn tắc hữu cao nhơn trị » là vậy.

Hai Cheo bước tới ôm con sư-tử và cái đồng-hồ. Bây giờ tới thì bắn súng.

(Mai tiếp)

(1) Là chết theo tiếng Cao-miên.
(2) Réveil matin.

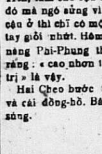

CỨ MỖI NGÀY
lại uống
MỘT VIÊN THUỐC HƯỚN
CỦA ÔNG
Lương-y DEHAUT
uống được khi đúng cơm.
thì CHẮC DẰNG KHỎE MẠNH LUÔN
và ngăn ngừa các chứng bịnh nguy hiểm bởi tại huyết hư hay là ít không đủ cái sanh-lý.
Thuốc hướn-đẩy trị các chứng bịnh:
NHỨC ĐẦU, ĂN KHÔNG TIÊU,
NẶNG BAO TỬ, CHÓNG MẶT,
KHÔNG THƯ THỚI

MÀN TẠI: Nhà đông Lương-y DEHAUT, 16, Passage Verdeau Paris, cùng khắp trong mấy tiệm thuốc.

CUỘC XỔ SỐ S. H. M. I. P. I. C.

ĐÃ NHỨT ĐỊNH NGÀY 30 AVRIL 1929

Cuộc xổ số của hội « Nam-kỳ Đức-Trí-Thể dục » (Samipic) đã định vào ngày thứ ba **30 Avril 1929**, đúng 8 giờ ban mai tại nhà-hát tây Saigon.

Cái tin đăng trong quí-báo T. L. rằng số Samipic sẽ còn dời lại đến ngày 20 Mai 1929 mới xổ ấy là cái tin đồn lầm. Xin đồng-bào biết giùm.

Lại xin cho đồng-bào hay trước rằng: số Samipic chỉ còn để bán tới bữa thứ năm nầy mà thôi, qua ngày thứ sáu thì thâu về hết. Vậy ai muốn mua thì nên kíp mua đi kẻo muộn.

Mục quảng-cáo riêng của hội Thương-mãi và Kỹ-nghệ Nam-kỳ

TIỆM BÁNH TÂY NGUYỄN-VĂN-ĐẮC

19, Avenue Jaccaréo, Cholon
34 - 33, Rue Sabourain, Saigon

Bán bánh ngọt, bánh đắt tiền, đồ điểm tâm, đồ uống mát, đồ ăn lót dạ ta.
Tinh sạch, lịch sự, đáng đến hơn hết.
Nên chú ý! Nên chú ý!

Hỡi qui-vị người Nam!

Có dịp nào ra Trung-Kỳ, qua Quinhon, nên nhớ có M. Phan-thanh-Khuyên, qui quán tại Bentre, mở tiệm buôn lại ngoài đó (Gần bến bồ ruột xe-hơi, sáng đầu cùng các lộ hồ khác.

Người mình nên giúp cho mình!

Những quảng-cáo trên đây của hội Thương-mãi Kỹ-nghệ Nam-kỳ làm giúp cho các Hội-viên hoặc mới hoặc cũ. Các việc xin hỏi ông **PHAN-BÁ-BUYÊN**, Transitaire, 36, Rue Sabourain, Saigon.

MẤY KHI MÀ CÓ

1° Một sở đất đo được tám mẫu bảy ngàn thước tọa lạc làng Ninh-thạnh, tổng Hòa-ninh, tỉnh Tayninh ở dựa theo đường lên núi Điện-Bà, cách chừng sáu ngàn thước. Trên sở đất nầy có một ngàn năm trăm cây dầy, hai cái nhà cao cẳng và mười hai lò hầm than.

2° Hai miếng đất: miếng thứ nhứt đo được ba-trăm thước; miếng thứ nhì đo được một-trăm thước; cả hai tọa lạc làng Cẩm-giang, tổng Triêu-hoa, tỉnh Tayninh, nằm dựa mé sông Bến-kéo. Hai miếng đất nầy để đăng làm bến vựa cải, cây, hay là đồ, thì tiện lắm.

Qui vị nào muốn mua hay là muốn mướn xin hãy viết thư hay là đến tại bổn-quán ở đường Lucien Mossard, n° 13 Saigon mà thương nghị.

MỘT PHO SÁCH HAY VÀ NGỘ

Chuyện tích xưa, ông bà mình truyền lại theo đời tân thời, cũng ngang cùng là nó quên lần lần hết. — Ông Lê văn-Phát, Đốc phủ sứ, thường thọ ngũ đăng Bội tinh và hàng lắm, trong khi rảnh, có lượm lặc mấy lời trọng ngôn hay lắm ra mới pho sách, đặc hiệu là: « Les Contes et Légendes du Pays d'Annam » — Viết bằng chữ Pháp, văn chương rất đã một cách tiêu lao đến đối người Pháp cũ ý phải lắng khen. Sách ấy nói về chuyện Annam soạn giả người Annam, nên Annam đâu học tiếng thì thông hiểu mau. Rất có ích cho người Annam.

Annam ai cũng nên mua một quốn, trước cho con cháu biết luân lý xưa của Annam, học cách đặt để theo Pháp, sau giải khuây một bổi.

Giá mỗi quốn..... 1$20
Bán tại Imprimerie de l'Union Saigon.

Garage Tứ-Hữu

N° 88, rue Legrand de la Liraye
Dakao-Saigon

TÉLÉPHONE N°.....

Hãng Tứ-Hữu sửa xe-hơi đủ các thứ máy.
Lớp muối, may nệm, ẩo nệm, màng Sơn xe đủ màu, đóng thùng xe
Sửa đèn. Bán đồ phụ tùng.
Công việc làm mau và kỹ lưỡng.
Giá rẻ. Thợ máy thiệt thành.
Hãng lớp trường day Chauffeurs và day học máy. Lãnh soát đến thi đậu có bằng cấp.
Xin đồng-bào chiếu cố.

NGUYỄN-ĐÌNH-TRỊ
NGUYỄN-MINH-CHÂU
sở công tự

Hãy hút thuốc JOB

NỘI HÓA

Tại tiệm tôi có bán:
Gạo trắng trà Hoa Lài-thiên, nước mắm Liên-Thành nước mắm hòn Phú-quốc, tịch 1$70 le litre 0$70, le nhỏ 0$40) thuốc rượu Thiên thời rất thân hiệu, đều Cà-là Bột Long-xuyên, Savon Hảo-vinh, bánh Quốc-Nữ, mức gừng văn văn...

Xin mời qui ông qui bà đến mua giúp, ắt được toại lòng. Có người đem đến nhà.

NGUYỄN-KIM-CHƯƠNG
82, Rue Lagrandière
Téléphone 883

VÔI KHÍ ĐÁ

đắt rẻ mà lại có lợi

Giá rẻ vô song, và cực kỳ tốt.

Với khí đá dùng mà trộn sẵn cái rừng ciment (xi măn làm hồ phong tô vách cách, thì gạch cũng vách chắc kiên cố không hư, dầu mà lấy sắt cây đập mạnh cũng không hư hỏi, rán tốt hơn bê, phòng thờ với Công-lo-ng. Còn về việc xon phải vách tường mà dùng thứ vôi nầy, thì nhất hạng tốt nước trắng xanh mà đính khăn không cần trên nói a cũng mà đng khăn đó dương vô, vẫn nhiên nó có màu sẵng. bề xon rồi nó không dính lau, rưỡi đi không dám đâu. Các ông lãnh làm nhà cửa chưa bỏ sự lợi dụng rẩn nó nếu xin các ông dùng thử một lần thì biết. Các nhà thầu khoán Langsa nếu dùng vôi nầy ít nữa là hai ba chục tấn mỗi tháng. Còn thứ vôi nầy mà dùng bỏ vô ruộng và phân Mia dầu đất nào phân nhiều cách mấy nó cũng làm cho hà được. Mấy ông ở xa có đất phân xin dùng thử một lần mới cho là bổ ích nói mà đăng

Xin đồng-bon chiếu cố, mua dùng thì rõ.

Giá bán lẻ lấy tại hãng 60 kilos là sáu cắt.

Muốn mua xin kiếm hỏi M. Trương-nguon Khánh làm việc hãng hàng (S. O. A. E. O.) đường Heuleaux, Khánh-hội. Xuống dốc cầu mống hãng nầy bên tay trái, mà coi voi. Còn về thư thì đề như vầy: M. Trương-nguon-Khánh, Dépositaire des chaux de carbure 34, rue Vassoigne Tân-định (Saigon) mà thương nghị, và hỏi cách dùng.

TRƯƠNG-NGUON-KHÁNH
Dépositaire des Chaux de carbure
34, rue Vassoigne Tandinh, Saigon.
Kính cáo.

DẦU "CRESYL" THIỆT

Ra sự hiệu nghiệm chắc chắng đã thử theo cách bác học, thì có một mình Âu hơn :

CRESYL-JEYES

ĐỂ TẨY TRỪ BÌNH OAN — LÂM HẾT HƠI ĐỘC ĐỊA — HẾT MÙI HÔI HAM

PHÒNG NGỪA BÌNH OAN — THIỆT HỮU ÍCH

CÓ CHỨNG NGHIỆM BẰNG

Dùng thì thấy rõ ràng

Nơi mua thứ dầu "CRESYL-JEYES" đăng trình trước hết nơi hàng mà thôi.

Hãy cẩn thận đề phòng giấy tờ giả mạo và nhãn hiệu "CRESYL-JEYES"

ĐẠI-PHÁP CỘNG-HÒA DÂN-QUỐC
TỰ-DO — BÌNH-ĐẲNG — ĐỒNG-BÀO

ĐÔNG-PHÁP

NAM-KỲ THỐNG-ĐỐC

TỈNH BARIA

YÊT-THỊ. — Đơn xin khuẩn mãi đất nhà-nước.

TÊN HỌ, NGHỀ NGHIỆP và chỗ ở người xin	CHỖ TỌA LẠC của đất	số miếng đất	số tờ bản đồ	SỐ SÀO MẪU	RÓC RỂ
M. Marina Célestin Désestret Mécanicien, 129 rue d'Arras Saigon.	Làng Longxuyên	»	»	50 mẫu	

VIỆC TRANH CẠNH VÀ KIỆN NÀI

Chiếu theo thể lệ điều 9 lời nghị định ngày 19 Septembre 1926 ai có tranh cạnh điều chi thì nội trong kỳ hai tháng, kể từ ngày dán yết thị nầy, phải làm đơn trạng cho quan Tham-biện chủ tỉnh Bà-rịa.

Baria, le 14 Février 1929.
L'Administrateur,
Signé : ILLISIBLE.

HỄ MUA DAO THÌ PHẢI COI CHO CÓ CON DẤU NÀY

khắc vào lưỡi dao

thì mới thiệt là dao tốt.

Dùng nó thì thiệt là bền

PACHOD Frères & Cie. — Lyon

LỜI RAO

Nhà dệt « P. LÊ-PHÁT-VĨNH »
ở tại Cầu-kho
đường mé sông. — (SAIGON)

Tại nhà máy có bán sỉ và bán lẻ các thứ hàng lụa, kể ra sau đây :

Satin (tố Tây), trắng và đủ màu; gồm nhuộm bền Pháp quốc, nên màu rất tươi, dầu có giặt nhiều lần, cũng không phai không trở 4 $00 một thước tây.

Lục-soan lăng-châu, trắng, từ 3 $ 00 tới 3 $ 20 một thước tây.

Lụa-quyên trắng, canh chỉ thiệt mịnh; từ 2 $ 50 tới 2 $ 80 một thước tây.

Lãnh thương hạng, thiệt trắng, dệt rộng bằng tơ Thượng-hải, bề khổ rộng 0m80. — Giá 5 $ 20 một quản.

Lãnh đen (là lãng đen huyền, không trở khóa) (tố lăng), khổ 0m80 giá 5$00 một quản.

Lãnh đen (là lãng đen huyền không trở không đỏ lông) khổ trung 4 $ 50 một quản.

Các mon hàng kể trên đây đều dệt bằng tơ lựa và có nhà Pa thứ, dệt toàn bằng tơ Thượng-hải, nên tốt hơn hàng khác nhiều lắm. Tôi lại gia tâm, dệt rất kỹ càng, đáng có hàng tốt mà bán cho đồng-bang ta dùng, mà giá lại rẻ hơn hàng khác nữa. Vậy cũng nên gọi là hiệu nghĩa nhơn hậu lợi.

Vì muốn trì danh trong lục châu nên bổn hiệu kính lời cho chư quí khách hay; nếu ai muốn mua bất câu là nhiều ít, xin viết thư cho hàng tôi, thì hàng tôi sẽ gởi hàng lại cho, theo cách giao ngân lãnh hàng hóa (contre-remboursement).

Xin hãy mua thử một lần, thì sẽ biết hàng tôi xấu thế nào, thì mới chắc tin lời rao nầy không phải là lợi chuốt ngọt.

Nhà dệt LÊ-PHÁT-VĨNH.
Cầu-kho — SAIGON.
Kính cáo.

NHÀ BÁN SỈ PHỤ TÙNG XE-HƠI
COMPTOIR CHOLONNAISE
Đường Tong-đốc-Phương, số 86, Cholon

Khai trương ngày 27 Oct. 1928.

Bán đủ các đồ phụ tùng cho xe-hơi. Vô ruột hiệu: MICHELIN
DẦU SĂNG DẦU NHỚT đã hiệu
Cho-nhân là người Annam, chiếu sổ lấm được nên lòng các quí ngài ở xét giá cả và sự tiếp rước.
Mong lắm đồng-bào chiếu cố cho. Bổn hiệu sẽ hết lòng vâng ơn.

Compagnie Annamite d'assurance-automobiles

Công-ty hữu hạn đương trì lấy vốn 200 ngàn đồng bạc

ĐIỀU-LỆ DỰ-ĐỊNH
đã ký ở Phòng văn quan Chưởng-khế E. Fays, ở Saigon

Nhơn-ý điều dai-khái theo luật buổi đầu đăng trong Đông Pháp Công-Báo (J. O.) № 50 bữa 2 Février 1929.

Vốn của Công-ty $ 200 000, chia ra làm 400 cổ-phần, mỗi phần là $ 500.—

Mỗi góc tư trong mỗi cổ-phần nghĩa là $ 125. — phải đóng lúc chín hàn.

Khởi sự thâu tiền hàn kể từ bữa 1er Mars 1929.

Bắc đóng hàn và giấy xin hàn về Công-ty mới lập đều gởi thẳng cho Công-ty VIỆT-NAM NGÂN-HÀNG (Société Annamite de Crédit) ở số 54 đường Pellerin, Saigon; Công-ty nầy nắn lãng mà chấp rồi thâm nhơ Hội đương trù lập đây.

Muốn bán một miếng đất ở tại làng Chí-hòa gần bên đất Thánh chà (đường trường đua đi lên, phía tay mặt).

Diện tích miếng đất ấy được một mẫu.

Ai muốn mua xin do nơi nhà số 242 Rue Lagrandière Saigon.

SÁCH CỦA NGUYỄN-THANH-KHIẾT

M. Nguyễn-thanh-Khiết mới ra một cuốn sách luật, bằng chữ quốc-ngữ sách ấy bán tại nhà Mme Thanh-thị-Mẫu ở tại chợ mới Saigon (đường d'Espagne số 186).

Giá mỗi cuốn là..... 1$30

Ai muốn lại Saigon. M. Khiết bớt cho 0$30.

Người nào có lòng mua sách của M. Khiết xin gởi mandat-poste 1$30 cho M Nguyễn-thanh-Khiết 79 Rue Lagrandière Saigon; người mua khỏi của tiền gởi sách.

M. Khiết không bán chịu và không bán contre-remboursement, vì bởi có đồng bào hiểu đư.

Xin người lãnh sách bán cho M. Khiết bán theo giá của M. Khiết định trong lời rao nầy.

Cám ơn

DÂY BĂNG
Cho các Viên-Quan

Bổn-hiệu có tiếp đặng bên Pháp mới gởi sang các thứ dây băng (écharpes) cho viên-quan như Đốc-phủ, Phủ, Huyện, Cai-tổng hạng-nhứt, hạng-nhì, hạng-ba, Hội-đồng địa-hạt, và Bản-biện Phó-tổng.

Vì mỗi thứ có vài ba cái mà thôi nên Bổn-hiệu xin các quí ngài nào có cần dùng thì viết thư liền cho Bổn-hiệu mà hỏi giá. Bổn-hiệu sẽ hồi âm cho quí ngài biết.

Nếu chậm trễ Bổn-hiệu bán hết thời phải đợi cả năm hay tháng nữa bên Pháp mới có gởi qua thêm.

Xin quí ngài lưu ý.

Imprimerie de l'Union,
NGUYỄN-VĂN-CỦA
43, rue Lucien Mossard,
SAIGON

Các thứ dầu hỏi của hãng Compagnie Franco-Asiatique des Pétroles thứ nào cũng tốt. Thứ dầu hỏi Con Cá (Le Pétrole Poisson) của hãng nầy cũng là dầu có tiếng trong hoàn-cầu. Giá đã rẻ mà thấp lại đương. Lời vì hãy dùng thử mà coi thì chắc sẽ vừa ý.

REFINED PETROLEUM
極清光火水 亞細亞公司 魚牌
FISH BRAND
ASIATIC PETROLEUM COMPANY LIMITED

Trong Lục-châu các tiệm thay mặt cho hãng Cie Franco Asiatique des Pétroles đều có bán thứ dầu cá nầy.

TIỂU-THUYẾT

« Chất phân linh đinh » cuốn thứ nhứt của ông Hồ-biểu-Chánh đã xuất bản

Giá mỗi cuốn..... 0$45

Mua sỉ về bán lại có hoa-hồng. Xin gởi thơ cho M Nguyễn-khắc-Nương, Chủ-nhiệm nhà in « Nguyễn Khắc » 102 Rue La Grandière.

BI-NUTRITIF

Du Docteur RIF

Vị-mạnh TỬU *của Lương-*

Thứ thuốc rượu nầy là vị đại bổ gân cốt cùng là trên hiện linh thần, bất kỳ là bao nhiêu tuổi đều nếm đặng cả. Nhưng kẻ tuổi cao khí lực suy giảm mỗi thấy ngày xuân đã thân mỏn, hễ uống rượu nầy vô, thì ắt đặng cử lên thành đồng, mặt mày tươi tốt coi như trẻ, lại mạng hơn xưa.

Còn con xít liệt nhược, đờn bà mất máu, có bệnh bạch, có chửa, nhưng kẻ hao tổn tinh thần hễ uống rượu nầy vào thì mạnh mẽ lắm hội, da mặt đỏ sáng, tinh thần trên hiện.

Giá mỗi ve là ba đồng bạc

Có trữ bán tại tiệm thuốc Tây ở đường Marins số 190-192, Cholon.

Dépôt Pharmacie Franco-Chinoise 190-192, Rue des Marins, Cholon.

QUẢ HÓA

Manufacture de Tabacs

NAM-KỲ TRUNG-HUẾ YÊN-THẢO CÔNG-TY
214-224, quai de Belgique — SAIGON

Kính thỉnh đồng-bào trong Nam minh quan cố. Bổn hãng tạo chế yên thảo tại đây, nguyên liệu và nhơn công đều do trong bổn quốc, nên mấy thứ thuốc nầy cho là nội hóa. Xin các ngài hạ cố cho chúng tôi tấn lộ chứng nào thì bổ ích cho quê hương mình chứng nầy.

Feuilleton № 230

TIỂU-THUYẾT

THẤT HIỆP NGŨ NGHĨA

七俠五義

HỒI THỨ MƯỜI CHÍN

Tiểu-nhơn-Đã hãm ý trừ Mã-Cang; Đinh-diêu-Lang vô tình gặp Mãng Hồn.

(Tiếp theo)

Bắc-Hiệp bèn cười chúm-chím mà nói rằng : « Anh em mình là người nghĩa-hiệp, phàm có lâm việc gì thì chớ khả thinh trương, phải giữ cho bí mật, cũng chẳng nên cho ai biết được mật mày. »

Diêu-Lang nói : « Nhân-huynh là một người trì trọng cẩn thận, em chẳng dám bì. »

Bắc-Hiệp lại thở tay vào đây lấy ra ba món đồ nghề mà trao cho Diêu-Lang coi và nói rằng : « Nầy là yêu quái đấy, hiền-đệ hãy coi cho biết.

Diêu-Lang tiếp lấy xem coi, té ra là 3 cái mặt nạ bằng da, có vẻ với rằng rựt hình như mặt quỉ. Coi rồi liền cười ngặt và nói bớn chơi rằng : « Vậy thì từ đây tiểu-đệ mới biết nhơn-huynh là người hai mặt đó. »

Bắc-Hiệp cũng cười rằng : « Ấy chẳng qua là cuộc điểu mà chơi, song cuộc điểu mà giết được Mã-Cang ấy cũng là một phương hay đó đa hiền-đệ. »

HỒI THỨ SÁU MƯƠI

Đại-phu-cu uống rượu gặp thổ-côn, Hiệp-gia-đồng trộm bạc hàm oan-đầy.

Khi Đinh-diêu-Lang nghe Bắc-Hiệp nói như vậy thì hỏi rằng : « Nhơn-huynh nói rằng trong ấy lại có phương hay; không biết phương gì mà gọi là hay ? »

Bắc-Hiệp nói : « Mã-Cang mà dám xưng có đạo quả đó thì chắc là nó ỷ có người quyền thế chi đây ; nếu mình nói rõ rằng mình giết nó thì chắc sao người nhà của nó cang đi báo quan mà nói rằng viện-ngoại của chúng nó hị bọn đạo-tặc đến giết, thì có phải là mình lâm rồi cho quan địa-phương chăng ? Huống chi thằng ấy nó có một người chú ruột tên là Mã-triều-Hiện đương làm quan tại trào, mà liệt-huynh đã cải dạng đổi hình, mà trừ hắn rồi, thì chắc sao những bọn cư-thiếp của hắn nó cùng về rắn thêm chơn, mà nói rằng yêu quái mặt xanh râu đỏ hiện vào mà lấy đầu chủ nó rồi biến mất đi. Thế thì dầu cho nó có báo quan đi nữa, thì quan cũng đỡ thừa cho nhà nó hiền sanh yêu quái, biết xử làm sao bây giờ. Đó, em nghĩ mà coi, có phải là êm ái không ? Chẳng ai con tra hỏi chi nữa hết. Ấy chẳng phải là một phương rất hay sao ? »

Đinh-diêu-Lang nghe nói khen ngợi chẳng cùng. Hai người chuyện vãn với nhau một hồi, rồi mới phân nhau đi nghỉ.

Sáng ra bữa sau, hai người thức dậy, kêu ông đạo vào mà cho tiền hương khói, rồi mới từ giã dắc nhau ra đi.

Khi ra khỏi miếu rồi, Đinh-diêu-Lang bèn mời Bắc-Hiệp theo mình về Lai-hoa-thôn, ở chơi ít ngày mà đợi đến ngày cùng vua nơi Tào-quân-tử, đặng hiệp nhau mà đọ kiếm Hoa-hồ-Điệp. Còn Bắc-Hiệp là người nhân tân, không ai cầu thúc chi mình, nên cũng chẳng chối từ, bèn hiệp với Diêu-Lang mà trở về Lai-hoa-thôn.

Việc ấy còn lâu, đây nhắc lại việc Hàng-Chương, từ bữa gởi gắm Cừu-Như cho Trương-lão, quyết đi xuống Hàng-châu. Đi đọc đường thường nghe kể qua người lại, đều chưởi rủa Hoa-Điệp luôn luôn, song không biết Hoa-Điệp là người thế nào mà đến đổi nhiều người đều ghét và như vậy. Lúc bấy giờ, Hàng-Chương vừa đói bụng vừa khát nước, bỗng thấy nơi rừng tùng phía trước, có cây cờ bán rượu treo ở trên cao; liền phăng phăng đi riết tới đó, thấy trên cửa tiệm có treo một tấm biển hiệu có ba chữ lớn là « *Đại phúc* ». Hàng-Chương vừa đến bước thẳng vào tiệm, thấy có 3 cái nhà là, bàn ghế sơ sài, có một ông già còn đương nằm ngủ tại đó. Hàng-Chương bèn tằng-hắng lên một tiếng, ông già ấy giựt mình thức dậy hỏi rằng : « Khách quan muốn uống rượu chăng ? »

Hàng-Chương nói : « Ông lão có rượu gì ngon ? »

(Mai tiếp).

École Franco-Indochinoise
de Dactylographie — Comptabilité pratique
14 Rue Legrand de la Liraye 14
(Dakao) Saigon

Muốn mau làm việt hãy đến trường học ba tháng. Professeurs cấp bằng cao đẳng kiểm xét cẩn mẫn.

Thơ dây-thép xin gởi cho :
PHAM-V-VINH, *Directeur.*
SOUCE, *Sous-Directeur.*
16 Rue Legrand de la Liraye, 16
SAIGON

IMPRIMERIE DU LỤC-TỈNH TÂN VĂN
Directeur Propriétaire : NGUYỄN-VĂN-THIỆT.
43, Rue Lucien Mossard. — SAIGON

TIRAGE 3.500 EXEMPLAIRES
Le Gérant : LÂM-VĂN-NGỌ.

VIỆT-NAM TỔNG-HỘI PHỦ

府會總南越

(Maison des Associations Annamites)

Trình các Ngài,

Việt-Nam Tổng-Hội Phủ, tục kêu là nhà Hội-quán chung mà đồng-bang ta thuở nay ao ước, nay đã thấy khởi-đoàn, là dựng dăng viên da dầu tại Parc Maurice Long, tục kêu là vườn ông Thượng nằm về góc đường Taberd với Verdun. Chỗ này ai có đến dự lễ dựng viên da đầu hôm chiều bữa 11 Janvier 1929, chắc cũng đều cho là phong-cảnh : tuy là ở chốn phiền-hoa mà có vẻ thanh-tịnh, chốn thiên-thì mà có mùa huyền-vũ.

« *Cỏ cây trăm thước, có hoa bốn mùa* ».

Nếu vậy thì đồng-bang ta vì có hạnh-phước lắm mới gặp dàng chỗ này là chỗ nhờ quan Thống-đốc Blanchard de la Brosse giùm xin Hội-đồng Thành-phố Saigon chuẩn cho Nam-kỳ Bổn-quốc Đức-Tri-Thể Dục hội, dặng có lập ra Việt-Nam Tổng-Hội Phủ.

Hội Đức-Tri-Thể Dục tính cất một tòa nhà ngày-ngà lộng-lẫy, ba tầng lầu, đã rộng lại đẹi, theo kiểu đền đài Annam ma có đủ nghi tiết theo kim-thời và theo tôn-chỉ của các hội : có phòng-việc cho các ông Hội-trưởng và các vị Tư-hàn, có phòng cho các hội nhóm riêng và nhóm chung, có khọ sách, sẽ luận-lý về văn-chương về thể-thao, có phòng thông-tin về cuộc nông-cổ trong xứ, có phòng thông tin về cuộc thanh-niên đủ-học, có phòng chứng đồ cổ-tích, có phòng tiếp-yến và đại-yến, có phòng nghỉ dầu-hạng và siêu-hạng, có phòng dành trái lần tay và dành bài tây, có sân dành trái lần Annam và dành cỡ người Annam, vân vân.

Lập đặng như vậy thì các hội sẽ có một tòa dinh-liêu xứng đáng hầu rước vương-tôn qui khách các nước, lại có chỗ rộng-rãi mà tế-tựu cùng nhau đặng có đàm-luận về các cuộc tấn-hóa trong xứ. Nhơn thường thì ý hiệp tâm đầu thường có, ý hiệp tâm đầu thường có thì thêm thân thiết với nhau nhiều, thân thiết nhiều thì dây liên-lạc càng buộc chặt, thế thì đồng-bang ta sẽ có đủ sức mạnh mà đớm-dương trong thế-cuộc.

Thuở nay cũng vì Annam không có nhà hội lớn nên các Hội phải chịu thiệt-thòi nhơm nhau trong phố-phường hóc-hẻm, thì lấy lâm lùng-tăng quá, thử nhứt là mấy kỳ đại hội, hai ba trăm người hội-viên nhóm nhau chỗ chật hẹp nực nội quá, phải bỏ vẻ bời thì lấy lâm buồn cho các hội lắm. Có khi muốn đãi tiệc, muốn bày cuộc xướng ca thì phải lo dì mượn nhà rộng dinh lớn thì cũng có trắc trở nhiều chẳng phải dễ.

Chỉ như người Pháp-lan, cùng là người ngoại-quốc như Ấn-độ, Huế-kiều, Hồng-mao v. v., thì người ta mỗi nước có dinh-thự, có nhà hội, có chùa, có nhà thờ tại châu-thành thì tiện dùng cho người biết bao.

Còn phận Annam mình, có một lần kia hội người Huế-kiều nói ngay mà mình phải tủi lòng, là Annam lúc đó sửa soạn đãi quan Tổng-thống Albert Sarraut thì người Huế-kiều cũng sửa soạn đãi vị thượng quan ấy, mà Annam mình mượn nhà chưa được thì người Huế-kiều bèn nói rằng : « Annam muốn đãi quan Tổng-thống mà không có nhà mà đãi, vậy thì để cho người Huế-kiều đãi trước mà ! » Chúng nào Việt-Nam Tổng-Hội Phủ thành-thành rồi, thì sự gì ai nói câu đó.

Tôn phi dựng nên Việt-Nam Tổng-Hội Phủ tính phỏng ước chừng đôi ba chục muôn bạc, thì ông đại-phú gia Trần-trinh-Trạch đã xướng suất chịu cho trước hai muôn rồi ; vậy nếu có được mười ông, hai chục ông như ông Trần *đại-nhơn vậy* thì đủ số tiền dùng. Hồm nay cũng có nhiều vị đại-phú và tiểu-phú đã theo gương ông, người chịu cho 5 ngàn, người thì một hai ngàn sắp lên. Ít bữa nữa bàn trị-sự hội Đức-Tri-Thể-Dục sẽ phái người cầu hội đến nhà các bực hào-phú mới các ngài dự cuộc tổn-phí xứng với nghĩa-vụ mình là xin các ngài gia tâm xuất bổn cho khả khả hầu dựng xong Việt-Nam Tổng-Hội-Phủ cho rỡ ràng xứ sở quê-hương mình. Chừng nào bàn trị-sự đến viếng các ngài thì xin các ngài biết lòng cố-cập cho Annam mình đặc kỳ sở nguyện, như cực bằng các ngài bỏ qua dịp may-mắn nầy thì không đủ số tiền chi-dụng, thì nhà hội-quán Annam hồi còn bị lệ mơ-hồ hoài hoài, thế thì thiệt lòng cho các nhà kiến-thức đã nhiệt-thành gia-công lo lắng về vụ tiến-hóa trong nước nhà từ ấy những nay.

Hội Đức-Tri-Thể-Dục tôn bao hàm nhiều cuộc đại-khái nữa, các ngài đã dư biết, nên chi hội xin các ngài giùm-giúp cho tán-tính : « Một cây làm chẳng nên non, nhiều cây gùm lại nên hòn núi cao ».

Thứ nhứt, như các ngài có lòng sốt-sắng thì dưng cho bàn trị-sự Đức-Tri-Thể-Dục đến nhà, xin các ngài biên thư cho ông Hội-trưởng biết các ngài nhưng ai chịu cho bao nhiêu thì bàn trị sự chúng tôi lấy làm mừng rỡ bội phần vì đặng phép biên số ghi tên, ai chịu trước ghi trước, chẳng nại số tiền cho nhiều hay ít thường. Chừng nào chúng tôi liệu vừa đủ số tiền dùng thì chúng tôi sẽ đăng số thâu vào các bảo cho nhơn dân trong lục-châu hay biết mà mừng với chúng tôi, hầu mỗi người trong bọn chúng tôi và trong lục-châu tri-ân của các ngài.

Chúng tôi dám nghĩ rằng trong quê-hương ta, kể vừa năm phu lâu ấu, chẳng có một người nào là không khoái-lạc về cuộc khởi-đoan đặng cái nghĩa-vụ đích-đáng trong đại nầy.

Huống chi các ngài xem bào Tây Nam cũng rõ thấy nhà-nước đã sắp trong-dụng hội Đức-Tri-Thể-Dục, vì Nhà-nước đã hiểu thấu cái sở nguyện của hội hề xướng ra đều nào cũng là ích quốc lợi dân và tinh-lý trong mục-đích của hội chỉ lo vận mạng nước nhà cho hợp với thời-thế và hợp với tinh-lý trong việc chanh-trị của Nhà-nước vậy.

Ít hàng cảo rao cho trong lục-châu để ý và xin chư độc-giả miễn chấp tệ hội thì thế bao nhiêu lời quê-kịch với đồng-bang vì tấm nhiệt-thành với quê-hương mình vậy.

TRẦN-TRINH-TRẠCH, *Hội-trưởng.*
LƯU-VĂN-LANG, *Phó hội-trưởng.*
HỒ-VĂN-KÍNH, *Phó hội-trưởng.*

Ban trị-sự Nam-kỳ Bổn-quốc Đức-Tri-Thể-Dục hội.
Saigon, Janvier 1929.

Lamaison des Associations Annamites de Cochinchine

VIỆT-NAM TỔNG HỘ PHỦ

府會總南越

Tôi ký tên tờ này
ở làng _____ tổng _____ tỉnh _____
chịu cho số bạc [redacted]
đặng giúp cho hội Nam-kỳ-Đức-Tri-Thể dục cất nhà Việt-Nam Tổng Hội-Phủ tại vườn Maurice Long tục kêu là vườn Ông Thượng.

Tôi sẽ đóng số bạc nầy tại Đông-Pháp Ngân-hàng.

Từ nầy làm tại _____ ngày _____

TÌNH SỬ

Dịch chuyện Tàu

HỒI THỨ NĂM

Tình hào

(tiếp theo)

Đường-bá-Hổ

Đường-bá-Hổ tỉnh cao, sực minh, cầm kỳ thi họa đều nghề, lại thêm diện mạo phương phi, cách ăn nói có bề hào khoái, tâm trí như chàng đáng bực, tưởng trong đời cũng nhằng mấy ai, thế mà chàng có thói phong tình, cứ say mê sắc gái, lại luyện Tích-sơn, có ông Hoa-học-Sĩ, vốn nghe tiếng Bá-Hổ đã lâu, Bá-Hổ cũng nghe tiếng Hoa-học-Sĩ giàu sang, hai đàng chưa gặp mặt nhau quen biết, ngày nọ, Bá-Hổ hành hương tại Mao-sơn-tự, đi đường sông gần huyện Tích-sơn, khi chàng làm lễ hành-hương (lễ phật) vừa xong, muốn ghé nhà Hoa-học-Sĩ yết kiến, trông chừng trời đã gần tối, phải lui gót xuống thuyền, mới lát, ăn cơm tối vừa rồi, chàng nhắp lên bờ thơ thẩn, bỗng thấy một toán quan quân xe ngựa, từ phía đàng chạy tới rầm rầm, ngồi xe trước thời một vị quan-nhơn, cách ăn bận cực-kỳ sang trọng, ngồi xe sau thời năm sáu cô Thị-nữ, tính là mỗi phần mỗi son, chàng thấy một cô mình đẹp phải lòng, cứ chạy theo sau xe hào hển, chạy chập lâu độ chừng nửa dặm, vừa tới một cánh nhà giống hệt nhà-môn, vị quan-nhơn và các cô xuống xe, liền bước vào nhà khi đó, bộ-nhơn bèn khóa cửa lại, cứ canh gác như thường. Bá-Hổ không biết nhà nầy là nhà của ai, cứ đứng nấp phía ngoài ngơ ngẩn, đoạn chàng do hỏi các người lân cận, mới biết nhà Hoa-học-Sĩ là đây, Bá-Hổ bèn chạy trở lại bến sông, nhảy xuống thuyền sửa nghỉ, thế mà chàng thương nhớ cô kia trằn trọc, khiến chàng giấc mộng không an, đến giờ tí canh ba, chàng nghĩ ra một kế, khi chàng đương nằm vùng dậy, cứ dậm chưn vào thuyền rầm rầm, chàng lại kêu la cấp cứu nhằm lên, đường như mắc bịnh ma một thứ, các bạn thuyền đương ngủ tỉnh dậy, đều hoảng hồn mất hồn, bạn thuyền bèn xúm lại bên chàng, do hỏi cớ sao như thế. Bá-Hổ làm bộ sợ sệt, cứ nói lập cập mà rằng: Châu đi..... tôi vì giấc mộng mơ màng, thấy một vị Thiên-thần mà vàng áo đỏ, ông cầm giữ sắt trong tay đã sẵn, sử gio trước mặt tôi mà rằng : Đường-bá-Hổ.... mầy vì sự hành-hương thất lễ, xét ra không có thành tâm, nay thành-đế trách phạt mầy, kh fa ia đánh mầy cho chết, nói rồi, Thiên-thần ý muốn hạ sát, còn xin tay đứng bên, tôi cứ đầu qui lạy hai ba lần, khẩn khất Thiên-thần thứ tội. Thiên-thần phán rằng : Mầy biết ăn năn lỗi lầm, ta cũng dung thứ phen nầy, bây giờ mầy phải bằng bộ một mình, tới Mao-sơn làm lễ bái tạ, bằng không thời mầy mang họa, chẳng tránh khỏi đường nào, tôi nghe nói vậy kinh hoàng, giựt mình dậy hồn la như thế. Nay tôi phải vâng lời Thiên-thần dạy bảo, gióng tới Mao-sơn hoàn nguyện cho xong, các chú (bạn thuyền) cứ việc giông thuyền trở về, cho ở đây bất tiện, bạn thuyền nghe nói tưởng thiệt, sửa soạn buồm lái lăng nẳng, liền đó, Bá-Hổ nhảy phóc lên bờ, cất cẳng đi ra chợ, có tên gia đồng chạy theo nối gót, Bá-Hổ khoát tay mà trở lui, Bá-Hổ chạy một chập lâu, mới tới nhà ông Hoa-học-Sĩ, nhà ông lầu cao cửa lớn, trước cửa có người gác giang, hà là tân khách lũm thường, khó nết vào nhà yết kiến, Bá-Hổ bèn lén tới bên cửa, phải dịu ngọt với mấy tên bộ-nhơn gác cửa mà rằng : thưa bác..... tôi đây quê ở Ngô-Châu, vẫn theo đòi bút nghiên nhiều lắm, nay tôi muốn đầu nhập nhà quan viết thiếp, đặng có nghề mưu làm ăn, vậy nhờ bác giới thiệu tôi việc nầy, thời tôi xin đội ơn sọn bội, nói có bút giấy đem theo trong tôi, chàng bèn lấy giấy viết chữ vài hàng, viết chữ mong thời trơ miếng giấy cho Lão-bộc cầm tay, đem trình chủ nhà xem rõ. Hoa-học-Sĩ thấy chữ tốt ưa ý, truyền mở cửa cho Bá-Hổ vào nhà, Hổ ta mới tới bên thềm, liền khẩn đầu bái yết, Hoa-học-Sĩ thấy diện mạo của chàng bảnh tảnh, thì ông đem lòng vì nể mười phần, ông bèn kéo ghế mời ngồi, liền hỏi : hiền-lang hội nhà học nghề gì vậy ? Bá-Hổ đáp : thưa ngài.. Tiên-sanh hồi nhỏ học tập chữ nho, biết làm văn chương thi phú, vì ông thì mãng khoa bị rớt, đến nỗi lưu lạc thế nầy, vậy xin ngài thương phận trò nghèo, khiến Tiên-sanh làm thơ-ký trong nhà mà giúp, Hoa-học-Sĩ nói, hiền lang khiêm nhường chi vậy..... tôi biết hiền lang học giỏi, đáng làm một viên « bạn đọc » nhà quan, (bạn đọc là bạn đọc sách) còn thơ-ký là một chức nhỏ nhen, không phải cho hiền-lang thọ dụng, Ông bèn thành Bá-Hổ ở tại thư-quán, đổi tên chàng là Hoa-An.

Hồi tiếp

Giờ tiêm hàn kế. Bỗ lặng nằng chang chang.
Cuộc mai chơi mới bỏi hôm. Thuốc hơm bước ngoài thơ
NGƯ ÔNG KẾ BÀI HẠT
Dường ấy thì BIẾT BAO CẢNH LỊCH TRẢI QUA, bỏ chẳng
nên mang máy « KODAK » chụp lấy đôi tánh !
Mấy đều lạ xem mà máy chụp hình hiệu « KODAK » mới chỉ bàn đại lý.
PHARMACIE PRINCIPALE
6 ngang nhà hát tây — SAIGON

Vui lòng đem đồ các hiệu ra cho chụp-hình chơi lạ.

Thuốc PEPTO-KOLA ROBIN

(Peptone, Glycérophosphate et Kola)

Là vị thuốc rất đại bổ không thứ nào bì kịp, chẳng riêng cho mấy người nào ăn cơm kh ngon, ngủ không đặng yên giấc, hay là mật nhọc vì lâm công chuyện nhiều.

Thật là một thứ rượu mùi vị rất ngon ngọt.

Mỗi khi dùng cơm rồi uống một ly nhỏ thứ rượu nầy thì mau phục sức mạnh lại;

Có gởi bán lại các nhà thuốc.

Xin xem cho hỏi cái hiệu

Laboratoires Maurice ROBIN, 13, Rue de Poissy, PA

và đừng chịu thứ nào khác hết.

THỜI-SỰ CẨM-NANG
1929

Sách Thời-sự Cẩm-nang 1929, đã gần in xong. Nguyên vì số sách in ra tùy theo số người mua mà thôi chớ không có in dư nhiều, nên qui ngài nào có cần dùng mua xin viết thơ cho Bổn-hiệu dặn trước, khi sách in xong rồi thời Bổn-hiệu sẽ gởi xuống liền.

Giá một cuốn là..... 2$50
Thêm tiền gởi..... 0.35

Thơ và mandat gởi cho :
M. NGUYỄN VĂN-CỦA.
Imprimerie de l'Union.
48, rue L. Massard.— *SAIGON*

Chữa bịnh sốt cách nhật
SỐT RÉT NGÃ NƯỚC
không gì bằng
QUINOFORME
là thuốc tiêm, thuốc viên hay thuốc hoàn
Chỉ theo khoa-học và đã thông dụng ở các thuộc-địa pháp.
Có bán ở khắp các hiệu thuốc tây.
H. LACROIX, 37, Rue Pajol, PARIS (18e)

C.J. BONNET
HÃY NÀI CHO BẰNG CÁI HÌNH
NGƯỜI CỠI NGỰA NÀY
KHI CHỌN TÔN MUỐN MUA HÀNG LỤA

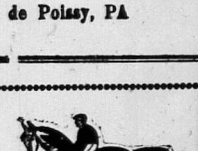

TÂY SẠCH UẾ TRƯỢC
giết chết cả bọ [illegible] trùng và vi trùng độc ác

GIÁ RẺ HƠN LẠI TỐT HƠN CÁC THỨ KHÁC
Giá mỗi thùng nhỏ là: 0$50

PHÒNG VĂN PHÁN GIẢI LUẬT-LỆ
Mº TRẦN-VĂN-LIỄU
Tàn-Sĩ Luật-khoa
Luật-hình Thủ-khoa
Trạng-Sư phân giải luật-lệ
TRƯỚC KHI KIỆN THƯA, *càng có việc chi nất-trắc về lẽ-luật, xin chư quí-vị đến phòng-văn của tôi bàn-luận, cũng là viết thơ cho tôi, thuật cũng việc tánh-rõ, tôi sẽ phân giải rõ ràng mỗi luật lệ và mọi việc về* ĐƠN TỪ KIỆN CÁO.
Bửa thứ hai và bửa thứ năm.
Buổi sớm mai, không ăn tiền.
TRẦN-VĂN-LIỄU
138, Rue d'Espagne — SAIGON
(Gần bên Chợ mới).

TỦ SẮT HIỆU

«NUGUE» và «GILLOT»

Các vị phú gia ở Lục-Châu muốn ở ăn yên ổn, khỏi lo trộm cướp, mỗi người nên sắm một cái tủ sắt hiệu «NUGUE» hoặc hiệu «GILLOT» đặng cất vàng bạc thì chắc chắn vô cùng.

Những hiệu tủ sắt nầy làm tại bên Pháp-Quốc, ai có dùng rồi cũng đều khen là tốt về sự chắc chắn, dã vậy trong cơn hỏa hoạn cũng khỏi lo đồ đạt cất ở trong. — Xin mời đến xem thì sẽ thấy các sự tốt của những hiệu kể trên đây.

Đại-lý nội cõi Đông-pháp:

L'Union Commerciale Indochinoise & Africaine

Hãng nghành ở: Saigon, Pnompenh, Halphong, Hanol, Namdinh, Benthuy, Thaibinh, Yunnanfou, Tourane, Hue, Quinhơn, Nhatrang, Donghoi, Thuxa.

HÃNG MOREL VÀ CÔNG-TY

KỸ NGHIỆP CHO HÃNG

ÉTABLISSEMENTS INDUSTRIELS DE SAIGON

1, Rue d'Ayot. — SAIGON

Nhãn hiệu có dấu chứng nơi tòa

Hàng làm gạch bông và gạch bằng xi-măn cẩn đá cẩm thạch đủ thứ màu xinh đẹp và chắc vô cùng.

Nội Đông-Pháp duy có một hãng nầy biết cách làm gạch theo kiểu cách kiểm-thời và máy móc làm gạch cũng đều là đồ tân chế.

NHÃN HIỆU NÀY LÀ DẤU RIÊNG CỦA BỔN-HÃNG

Kính cùng quí vị đặng ở: ĐẠI ÍCH lại đại-lô Tổng đốc-Phương số 29, Cholon là một [illegible] rất nhiều xe-máy đẹp, đủ màu, xe rất chắc chắn, nhẹ nhàng, như hiệu D. I. C. MALBROUCH AUTOMOTION TALBOT giá rẻ hơn các nơi.

Đèn SUCCÈS đủ kiểu treo và để bàn rất tiện, sáng không hiện đèn nào sánh kịp.

Trữ: Đủ đồ phụ tùng xe-máy, và đồ phụ tùng đèn Succès với máy mui xe-kéo, xe hơi và nệm xe-hơi.

Kính mời quí vị Lục-châu chiếu cố, bán rất rẻ, vì có nhiều lắm.

Hàng gởi theo cách lãnh hóa giao ngân (contre remboursement). Vị nào sẵn lòng chiếu cố, xin gởi trước cho ở đông.

Chủ-nhân kính cáo.

ĐẠI-ÍCH.

29, Boulevard Tổng đốc Phương. — CHOLON

VIỆT-NAM NGÂN-HÀNG

Công-ty hữu hạng vốn 250 ngàn đồng

54, đường Pellerin. — SAIGON

Dây thép nói số 748 — Tên dây thép: CRÉDITANA

— Nhận lãnh tiền gởi không hạng kỳ. Lãi là « *Comptes Courants de chèques* » bằng *bạc Đông-Pháp* hay là *tiền quan Langsa*, sanh lời 4 phần trăm (4%) mỗi năm.

— Nhận lãnh tiền gởi có sổ « TIẾT-KIỆM » bằng *bạc Đông-Pháp* hay là *tiền quan Langsa*, sanh lời đặng 5 phần trăm (5%) mỗi năm. Số này để cho người tiền tàng. Rút ra khỏi phải cho hay trước và chỗ đó lấy lãi. Gởi vô hao phiền cũng nhàn.

— Nhận lãnh tiền gởi có hạng kỳ kêu là « *Dépôts Fixes* » chỗ lời 6 phần trăm (6%) mỗi năm, nếu gởi một năm trọn. Khi hết sự xin rút ra trước hạng kỳ cũng đặng, nhưng mà tiền lời lãnh 4 phần trăm (4%) mỗi năm, cũng như bạc gởi không hạng kỳ vậy.

— Mua bán ngân phiếu (cheques) và lãnh gởi tiền qua Đại-Pháp theo tàu thơ hay là bằng dây thép.

— Lãnh trả bạc thưởng cho bổn sanh Annam đương đi hồi hên Tây.

— Cho vay có người chắc chắn đương hồ lãnh và có đồ bảo chứng, hiện tại đủ.

— Cho vay ở ngoài quốc về hàng hóa Pháp cũng.

Công ty VIỆT-NAM NGÂN-HÀNG sẵn lòng mà chỉ cho qui đồng bào biết rõ về công việc nhà Ngân-hàng hay là bằng buộc.

Qui ông:

HUYNH DINH KHIÊM, Phú-hàm, ở Gocông, *Danh-dự Hội-trưởng*,
TRAN-TRINH-TRACH, Hội-đồng Hội-nghị tư, ở Bạchiu, *Chánh Hội-trưởng*,
NGUYEN-VAN-CUA, Chủ nhân, *Phó Hội-trưởng*,
NGUYEN-TAN-VAN, Nghiệp-chủ, ở Saigon, *Quản-lý Hành-sự*.

THUỐC HIỆU

Capsules de Santal Salolé Thomas

TRỊ BỊNH ĐAU LẬU

Khi trước ông Lương-y Henderson có chế ra thứ thuốc hiệu là Đông-phương Thiên-trước Santal Citrin tinh.

Trong tờ « *Times-báo* » tháng Janin năm 1868 trương thứ 871, ông Lương-y ấy có đăng một bài Diễn-thuyết như vầy:

Thuốc nầy hay hơn thuốc Copaibu và Cubèbe uống nó sẽ hại mà mới thơm tho, dễ uống bao nhiêu cũng không phải H. uống nó rồi nổi mửa nước đắc phải khác ăn, nó trong vài ngày sẽ thấy hiệu nghiệm.

Thà thuốc Salol các Y-viện đều dùng nó đã đặng 20 năm nay, uống nó vào thì lợi-thấy, bổ-thận.

Trong thứ thuốc hoàn nầy có nhất vị Salol vào trong Santal tinh, làm cho hai vị thuốc nhập làm một, mà trợ lẫn đương cùng là bổ thường kẻ trai trắng.

Thuốc nầy để nằng lâm, bỏ vào bọng rồi thì mau thao.

CÁCH DÙNG: mỗi ngày uống từ bảm hoàn cho tới mười hoàn thì chắc lành bịnh lâu, bởi kỳ lên mới gì phải mạnh rồi.

Vị bịnh thuốc *Pharmacie Principale* của ông *L. SOLIRÈNE*, in bổn-số rõ-nhơn và nhất hạng nào chế ý sách, ngang nhà bút Tây, Saigon, có bán.

ECOLE COMMERCIALE

(Trường Thương-Mãi)

2-4-6 đường d'Ayot (gần Đông-Pháp Ngân-Hàng)

Dạy:

VIẾT CHỮ TẮC VÀ ĐÁNH MÁY
LÃI SỔ SÁCH THƯƠNG-MÃI
TIẾNG LANGSA
TIẾNG ÂNG-LÊ

Lãi khoa học Cũng có giáo-sư có cấp-bằng chuyên môn coi dạy mỗi ngày từ 8 giờ rưỡi sáng tới 11 giờ và 3 giờ chiều tới 7 giờ rưỡi tối.

LUẬT LỆ VÀ GIÁ TIỀN

Viết chữ tắc và đánh máy

Học mỗi ngày.....	1 tháng...	30$—
Mỗi tuần học 3 lần...	id. ...	15.—
id. 2 lần...	id. ...	10.—

Viết chữ tắc hay đánh máy (riêng từ môn)

Học mỗi ngày.....	1 tháng...	15.—
Mỗi tuần học 3 lần...	id. ...	10.—
id. 2 lần...	id. ...	8.—

Tiếng Langsa

Học mỗi ngày.....	1 tháng...	30$—
Mỗi tuần học 3 lần...	id. ...	20.—
id.	3 lần...	id. ...	15.—

Làm sổ sách

Mỗi tuần học 2 lần.. 1 tháng... 15.—

Tiếng Ang-lê

Mỗi tuần học 2 lần.. 1 tháng... 15.—

Muốn ăn ở luôn tại trường — Xin đến tại trường mà bàn tính.

Tiền học thì đóng mỗi tháng và phải trả trước

N. B. — Bổn-trường cũng lãnh làm sổ sách và đánh máy cho mấy hãng buôn nào muốn mướn.

Có giá riêng cho mấy thầy giáo việc hãng buôn cùng mấy thầy giáo việc nhà muốn chung cộng lại với nhau mà học thêm.

Xin đến tại trường số 2 đường d'Ayot mà thương nghị.

LỜI NÓI THẬT:

Xà-bong NGUYỄN-HỮU

TỐT MÀ GIÁ RẺ

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

ĐẠI-DƯỢC-PHÒNG

Tiệm chánh ở tại Quảng-đông tỉnh-thành — Đường Đại-Tân
Tiệm nhánh ở tại Nam-kỳ Cholon, đường Canton — Môn bài 47, và ở tại Namvang (PNOMPENH) — Đường Praire số 96

Nhị-Thiên-Đường Bổ Phế Thánh dược thủy

Thuốc bổ phế thánh dược thủy rất nên ứng nghiệm như thần, danh tiếng lẫy lừng trong ngoài đều biết, các chứng ho đờm đến ít hơi không sai, tánh thuốc cũng hàng chẳng tào đã cứu khỏi nhiều người, thật là một thứ thuốc hay thượng hạng độc nhất vô nhị.

Chủ trị những bịnh như sau nầy: Thương phong (cảm gió) sanh ra ho hen, đàm nhiều rồi đờm, lại hướt ho lao ho lớn con nit bị phong hàn, hơi thở nóng nảy, phổi sanh lao thiết, tắc tiếng, lỗi tức, sốc hông hoặc lớn tuổi bịnh ho, cả thảy các chứng bịnh đã dùng đến thuốc nầy thì đặng an nhiên sự mạnh mẽ như thường, ăn ngon ngủ ngon rõ ràng giờ một thứ thuốc hay là thường, chẳng có thuốc nào bì kịp.

Chư tôn trưởng có lòng hạ cố mua dùng, xin hãy nhiều lưu tâm nhận kỹ nhãn hiệu ông Phật mập của bổn đường có cầu chứng nơi tòa kẻo lầm thứ giả uống vào thêm hại. Lời lòng nầy có kể vô tham tâm chế thuốc bậy ba, ngoài làm hộp ve, lon, nhãn đồng hịch của bổn đường đem đi bán khắp tỉnh khắp lòng mà gạt thiên hạ.

Cách dùng: Trước khi dùng thuốc phải lắc cái ve cho thuốc trộn đều, mỗi ngày uống bốn lần, người lớn mỗi lần 1 muỗn soupe 3 giờ đồng hồ uống 1 lần, như bịnh giảm thì thuốc cũng phải giảm, con nit từ 1 tới 2 tuổi cho uống 10 giọt từ 2 tuổi đến 6 tuổi uống 15 giọt, từ 6 tuổi đến 11 tuổi 20 giọt từ 11 tuổi đến 16 tuổi uống nửa muỗn café như chứng bịnh chưa dứt thì cứ uống hoài đến khi bịnh thì thôi, đương có một bữa uống rồi một bữa nghỉ hóa ra trễ rầy sự kiếu hiệu của thuốc.

Mỗi ve lớn giá là . . . . . 0$80
Mỗi ve nhỏ giá là 0 40

YATRÈNE 105

Thuốc trị bịnh kiết.

Báo chế riêng cho trong miền nóng nực dùng lẻ một thứ thuốc rất thần hiệu mà lại hay hơn các thứ khác.

Sức thuốc nầy uống nó thì thấy mau hết hẳng hỏi.

Độc quyền trong cõi Đông-pháp
Pharmacie Principale L. SOLIRÈNE.
Ở ngang nhà hát lớn Saigon.

BỊNH TIÊM-LA

Trị cách mới, có thuốc uống vào lỗ miệng, thuốc liều SIGMARGYL

Thuốc liều Sigmargyl, *trong đời có một, hiệu-nghiệm hơn hết, có gồm ba vị thuốc giỏi trị bịnh tiêm-la đã có danh.*

Thuốc liều Sigmargyl, *uống vào, bất kỳ bịnh lâu mau, vit tích lành liền, mau mạnh lẹ lại, rất lẹ.*

Thuốc liều Sigmargyl, *không độc-địa, uống khỏi lo hư động đau trong bao-tử cùng trong ruột gì cả.*

Thuốc liều Sigmargyl, *nhiều quan thầy trị bịnh tiêm-la giỏi, đã có dùng thường, cho là thuốc linh thiệt, không khi nào so thất.*

Thuốc liều Sigmargyl, *uống thì thuốc chích hay thái, dùng đã ít hao tốn, lại kinh đáo.*

Nói tóm lại, thuốc ấy [illegible] hay đã nhiều quan Lương-y cao học nhận chắc, muống trường rồi thì hai chăng cáo tiệm thuốc bái rao, nói vô

Bịnh tiêm-la và cách trị bằng thuốc SIGMARGYL

Nhà thuốc: LABORATOIRE CHIMIOTHÉRAPIQUE, 7, Place du Théâtre-Français, PARIS

Thuốc liều SIGMARGYL có bán cùng các nhà bán thuốc.

MANUFACTURE SAIGONNAISE DE

CARREAUX & MOSAÏQUES

Maison Fondée en 1909
rue d'Arras et Lucien Lacouture
CHODUI — SAIGON

Marque déposée

Gạch bông tối thượng hạng, nhiều kiểu mới rất xinh đẹp làm bằng Xi-măn đủ thứ màu và các vật dụng đều ở Pháp-quốc lại.

Xin mời quí vị đến xem, kiểu gạch bông mới bày, đẹp lắm.

Giá bán hạ xuống rất nhiều. Xin viết thơ hỏi bản giá mới Bổn-hiệu sẽ gởi cho.

Đây thấy đã tiếp:
(Adresse télégraphique)
MARACANG. — SAIGON

VỀ RA THÔNG THẢ
hàng ở đường Lucien Lacouture. — Chodui.
gần trại lính tập Ô-ma.